

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра бухгалтерського обліку та консалтингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА "Облік і аудит"

Галузь знань: 07 "Управління та адміністрування"

Спеціальність: 071 "Облік і оподаткування"

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ГОТІВКОВИХ ТА БЕЗГОТІВКОВИХ ГРОШОВИХ КОШТІВ В  
НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ В ТОВ «ЛАН»»

Здобувача: Грицюк Ірини Геннадіївни \_\_\_\_\_

Науковий керівник: к.е.н., доцент Коршикова Р.С. \_\_\_\_\_

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною  
комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

В.о. завідувача кафедри: к.е.н., доцент Коршикова Р.С.  
\_\_\_\_\_

Київ – 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**Факультет обліку та податкового менеджменту**  
**Кафедра бухгалтерського обліку та консалтингу**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА "Облік і аудит"**

**Спеціальність: 071 "Облік і оподаткування"**

**Галузь знань: 07 "Управління та адміністрування"**

**ПОГОДЖЕНО**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Керівник проектної групи програми  
(гарант) освітньо-професійної

В.о. завідувача кафедри

\_\_\_\_\_  
(підпис) (ініціали, прізвище)

\_\_\_\_\_  
(підпис) (ініціали, прізвище)

\_\_\_\_\_ 2023 р.

\_\_\_\_\_ 2023 р.

**ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ**

здобувачу вищої освіти Грицюк Ірині Геннадіївні

\_\_\_\_\_ очної (денної) \_\_\_\_\_ форми навчання

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему: **Облік готівкових та безготівкових грошових коштів в національній валюті в ТОВ «ЛАН»»**

Тему затверджено наказом ректора Університету від "24" березня 2023 р .№506-ст

**Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах**

**ТОВ «ЛАН»**

## План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	Загальні засади обліку готівкових та безготівкових грошових коштів в національній валюті
Розділ 2	Стан та вдосконалення обліку готівкових та безготівкових грошових коштів в національній валюті в ТОВ «ЛАН»

Об'єкт дослідження:	система обліку готівкових та безготівкових грошових коштів в національній валюті в ТОВ «ЛАН»
Предмет дослідження:	є теоретико-методичні та практичні аспекти обліку наявності та руху готівкових та безготівкових грошових коштів
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	розкриття особливостей побудови системи обліку готівкових та безготівкових грошових коштів в національній валюті та обґрунтування шляхів удосконалення методично-організаційних засад обліку грошових коштів на досліджуваному підприємстві.

### Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

#### У розділі 1

- 1) дослідити економічну сутність грошових коштів;
- 2) розглянути основні функції грошових коштів;
- 3) здійснити класифікацію грошових потоків;
- 4) визначити організаційні та технічні особливості діяльності ТОВ «ЛАН»;
- 5) дослідити облікову політику підприємства щодо готівкових та безготівкових грошових коштів в національній валюті.

#### У розділі 2

- 1) розкрити порядок обліку грошових коштів в національній валюті в ТОВ «ЛАН»;
- 2) розглянути документи, що є основою для обліку грошових коштів підприємства;
- 3) розробити шляхи вдосконалення обліку грошових коштів на ТОВ «ЛАН»

Завдання підготував  
науковий керівник

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ Р.С. Коршикова

«29» березня 2023 р.

Завдання одержав  
здобувач

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ І.Г. Грицюк

«29» березня 2023 р.

## РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 52 сторінки, 6 таблиць, 10 рисунків, список використаних джерел з 49 найменувань, додатки.

### **«Облік готівкових та безготівкових грошових коштів в національній валюті в ТОВ «ЛАН»**

*Об'єктом дослідження* є система обліку готівкових та безготівкових грошових коштів в національній валюті в ТОВ «ЛАН».

*Предметом дослідження* є теоретико-методичні та практичні аспекти обліку наявності та руху готівкових та безготівкових грошових коштів.

*Мета дослідження.* Метою дослідження є розкриття особливостей побудови системи обліку готівкових та безготівкових грошових коштів в національній валюті та обґрунтування шляхів удосконалення методично-організаційних засад обліку грошових коштів на досліджуваному підприємстві.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- дослідити економічну сутність грошових коштів;
- розглянути основні функції грошових коштів;
- визначити організаційні та технічні особливості діяльності ТОВ «ЛАН»;
- дослідити облікову політику підприємства щодо готівкових та безготівкових грошових коштів;
- розкрити порядок обліку грошових коштів в національній валюті в ТОВ «ЛАН»;
- розробити шляхи вдосконалення обліку грошових коштів на ТОВ «ЛАН».

*Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів.* У кваліфікаційній бакалаврській роботі розглянуто економічну сутність готівкових та безготівкових грошових коштів, досліджено їх функції та класифікацію. Розкрито порядок документування та відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку готівкових та безготівкових грошових коштів у

національній валюті. Розроблено шляхи удосконалення обліку грошових коштів досліджуваного суб'єкта господарювання.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи: 2023.

Рік захисту роботи: 2023.

Ключові слова: *грошові кошти, готівка, безготівкові розрахунки, функції грошей, національна валюта, облік грошових коштів, звіт про рух грошових коштів за прямим методом.*

## ЗМІСТ

<b>ВСТУП</b> .....	3
<b>РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ГОТІВКОВИХ ТА БЕЗГОТІВКОВИХ ГРОШОВИХ КОШТІВ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ</b> .....	5
1.1. Економічна сутність грошових коштів та їхні функції.....	5
1.2. Організаційні та технологічні особливості діяльності ТОВ «ЛАН» та їх вплив на побудову обліку грошових коштів.....	16
1.3. Облікова політика щодо грошових коштів та її відповідність вимогам чинного законодавства .....	23
<b>РОЗДІЛ 2. СТАН ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГОТІВКОВИХ ТА БЕЗГОТІВКОВИХ ГРОШОВИХ КОШТІВ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ В ТОВ «ЛАН»</b> .....	30
2.1. Документування операцій з готівковими та безготівковими грошовими коштами в національній валюті.....	30
2.2. Облік операцій з грошовими коштами в національній валюті та відображення інформації про них у звітності.....	38
2.3. Шляхи вдосконалення обліку операцій з готівковими та безготівковими грошовими коштами в національній валюті в ТОВ «ЛАН».....	45
<b>ВИСНОВКИ</b> .....	50
<b>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ</b> .....	52
<b>ДОДАТКИ</b> .....	58

## ВСТУП

*Актуальність теми.* Сьогодні основним елементом ефективного функціонування будь-якого підприємства є безперервний та постійний рух грошових коштів. Вони використовуються при купівлі товарів, виплаті заробітної плати, розрахунках із покупцями, сплатою податків та зборів до бюджету та інше, що своєю чергою підкреслює їхню постійність та необхідність для підприємства. І тим самим засвідчує потребу у їх правильному, повному та неупередженому відображенню в бухгалтерському обліку та звітності. Оскільки ринок платіжних послуг розвивається щороку, набувають чинності нові закони та нормативні акти, це показує, що тема обліку грошових коштів є актуальною завжди.

*Аналіз останніх досліджень і публікацій.* Дослідженню питання економічної сутності грошових коштів та правильності їх відображення у бухгалтерському обліку присвячено ряд праць вітчизняних вчених: С.М. Остафійчука, Ф.Ф. Бутинця, Л.В. Івченко, М.В. Дерія, О.В. Клименка, Ю.С. Серпенікової та ін. Проте дане питання залишається актуальним і сьогодні, оскільки фінансовий ринок створює нові платіжні засоби, які дають поштовх до нових досліджень даного питання.

*Мета дослідження.* Метою дослідження є розкриття особливостей побудови системи обліку готівкових та безготівкових грошових коштів в національній валюті та обґрунтування шляхів удосконалення методично-організаційних засад обліку грошових коштів на досліджуваному підприємстві.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- дослідити економічну сутність грошових коштів;
- розглянути основні функції грошових коштів;
- визначити організаційні та технічні особливості діяльності ТОВ «ЛАН»;
- дослідити облікову політику підприємства щодо готівкових та безготівкових грошових коштів;

- розкрити порядок обліку грошових коштів в національній валюті в ТОВ «ЛАН»;
- розробити шляхи вдосконалення обліку грошових коштів на ТОВ «ЛАН».

*Об'єктом дослідження* є система обліку готівкових та безготівкових грошових коштів в національній валюті в ТОВ «ЛАН».

*Предметом дослідження* є теоретико-методичні та практичні аспекти обліку наявності та руху готівкових та безготівкових грошових коштів.

*Методи дослідження.* У кваліфікаційній бакалаврській роботі були використані загальнонаукові методи, ґрунтовані на системному підході до розкриття питань теорії та організації обліку грошових коштів (аналіз, синтез, узагальнення, індукція, дедукція), а також елементи методу бухгалтерського обліку (оцінка, подвійний запис, звітність).

*Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів.* У кваліфікаційній бакалаврській роботі розглянуто економічну сутність готівкових та безготівкових грошових коштів, досліджено їх функції та класифікацію. Розкрито порядок документування та відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку готівкових та безготівкових грошових коштів у національній валюті. Розроблено шляхи удосконалення обліку грошових коштів досліджуваного суб'єкта господарювання.

Результати дослідження було оприлюднено в збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції, що відбувалася в КНЕУ імені Вадима Гетьмана 11 травня 2023 р. та в збірнику матеріалів VII Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції, що відбувалася в НУБіП 23 березня 2023 р.

*Інформаційна база дослідження.* Під час проведеного дослідження було використано роботи вітчизняних науковців, що стосуються обраної теми, законодавчі та нормативно-правові документи, фінансову звітність ТОВ «ЛАН».

*Структура роботи.* Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

## РОЗДІЛ 1

### ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ГОТІВКОВИХ ТА БЕЗГОТІВКОВИХ ГРОШОВИХ КОШТІВ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ

#### 1.1. Економічна сутність грошових коштів та їхні функції

Грошові кошти є найважливішим елементом підприємства, який забезпечує його платоспроможність. Надходження та витрачання даного активу відбувається в результаті господарських операцій, які відбуваються в результаті виконання поставлених завдань. І хоча в загальному складі активів вони займають невелику частку, це не зменшує їхньої цінності для підприємства, оскільки вони є важливими для його успішного функціонування та розвитку.

Грошові кошти мають насичену та давню історію виникнення та розвитку. Для дослідження якої багато науковців, приділили нескінчену кількість часу, щоб проаналізувати всю суть даного поняття. У своїх працях вони замінювали термін грошові кошти на інші, більш досконалі на їхню думку. Таким чином, сьогодні в економічній літературі можна зустріти великий спектр термінів, а саме: «гроші», «готівка», «грошові активи», «фінансові ресурси», «грошові потоки», що в результаті призводить до неоднозначного сприйняття змісту даних термінів та зумовлює виникнення різних проблемних питань в обліку цих об'єктів.

Історія розвитку грошових коштів починається із найбільш вживаного у суспільстві як і сьогодні, так і у минулих століттях терміну «гроші».

Як зазначав американський економіст К.Р. Макконелл «гроші зачаровують людей. Вони мучать людей, які в поті чола їх заробляють. Люди вигадують найрізноманітніші способи, щоб одержати їх, і найоригінальніші способи, щоб витратити їх ... Гроші – це єдиний товар, яким можна скористатися інакше, крім як визволитися від них. Вони не одягнуть, не нагодують, не дадуть притулок до поки ви їх не витратите чи інвестуєте. Люди роблять все для них, а гроші зроблять все для людей. Гроші є загадкою, яка приваблює людей...» [1, с.56]. І з таким твердженням важко не погодитися.

На думку Р.Т. Кийосакі, «гроші це рахунок гри, а наш фінансовий звіт є карткою, на якій записуються всі результати. Виходячи зі цього, можна дійти до висновку, наскільки вдало ми ведемо цю гру» [2, с. 31].

Не можливо пропустити актуальний і сьогодні крилатий вислів відомого бухгалтера Луки Пачолі, який казав «купець повинен уміти рахувати гроші, бо у того, який не вміє, вони розлітаються, як мухи» [2, с. 48].

Більш докладне визначення поняття «гроші» надає Бутинець Ф.Ф. Він говорив, що «гроші – це металеві та/або паперові знаки, що є мірою вартості під час купівлі або продажу і здійснюють роль загального еквівалента, тобто виражають вартість усіх інших товарів і обмінюються на будь-який з них» [3, с. 43].

Дерія М.В. своєю чергою вважає гроші «одним з елементів ефективного функціонування будь-якого суб'єкта господарювання. Вони проходять крізь всі бізнесові, економічні відносини та розрахунки, відображаються в облікових документах, які пов'язані з витратами, доходами, фінансовими результатами та реалізують остаточну ціль економічної діяльності, а саме отримання прибутку» [4, с. 60].

Таким чином, гроші є одним із найдавніших явищ у суспільному житті, вони відіграють важливу роль в соціальному, економічному та фінансовому існуванні та розвитку як людини так і підприємства. А термін «грошові кошти» набув популярності у другій половині минулого століття в США, оскільки до цього часу його використовувати дуже рідко.

Для того, щоб сформулювати більш повне розуміння сутності грошових коштів, вважаємо за доцільне розглянути відповідні нормативні документи України.

Так, відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» під терміном «грошові кошти» слід розуміти «готівку, кошти на рахунках в банках та депозити до запитання» [5, п. 1].

У Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів» грошові кошти складаються лише з готівки в касі й депозитів до запитання [6, п. 6].

Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності» під терміном грошові кошти слід розуміти «готівку, кошти на рахунках в органах Державного казначейства України та у банках, а також депозити до запитання» [7, п. 4].

Таким чином, зазначені вище терміни, які наводяться в чинних нормативних документах, складені так, що перераховують складові грошових коштів і не дають досконалого визначення цього поняття. Тому різні науковці наводять свої тлумачення поняття «грошові кошти», які, на їхню думку, є більш точними. Розглянемо деякі з них.

На думку Івченка Л.В. «грошові кошти є поняттям бухгалтерського обліку, яке показує найліквідніші активи підприємства та може бути у формі готівки, коштів на рахунках в банку, депозитів до запитання» [8, с. 798].

Відповідно до визначення Остафійчука С.М. «грошові кошти – це готівка в касі підприємства, кошти на банківських рахунках, депозити до запитання, які характеризуються абсолютною ліквідністю, а тому можуть у будь-який момент бути використані для здійснення розрахунків, або бути обмінені на законні платіжні засоби» [9, с. 215].

Принципово інший підхід до визначення даного поняття має Дерій М.В., який визнає «...грошові кошти як доходи й надходження з однієї сторони та витрати – з іншої...» [4, с. 62]. Отже, при такому тлумаченні грошові кошти виступають у формі доходів і витрат, що не можна вважати повністю правильним через різні принципи визначення грошей та доходів/витрат.

Отже, з наведених трактувань категорії «грошові кошти» можна виділити наступне, грошові кошти – це поняття бухгалтерського обліку, яке відображає найліквідніші активи підприємства, що включають готівку в касі, кошти на рахунках в банку, кошти в дорозі, а також депозити до запитання.

Для того, щоб зрозуміти сутність грошових коштів, необхідно з'ясувати їхній зміст. Як заведено вважати, економічний зміст грошових коштів найкраще проявляється через дослідження їхніх функцій. Це підтверджує й американський економіст Джон Хікс «... гроші визначаються їх функціями, гроші – це те, що використовується як гроші» [8, с. 801].

Традиційно науковці виділяють п'ять основних функцій грошей, які наведені на рис. 1.1.

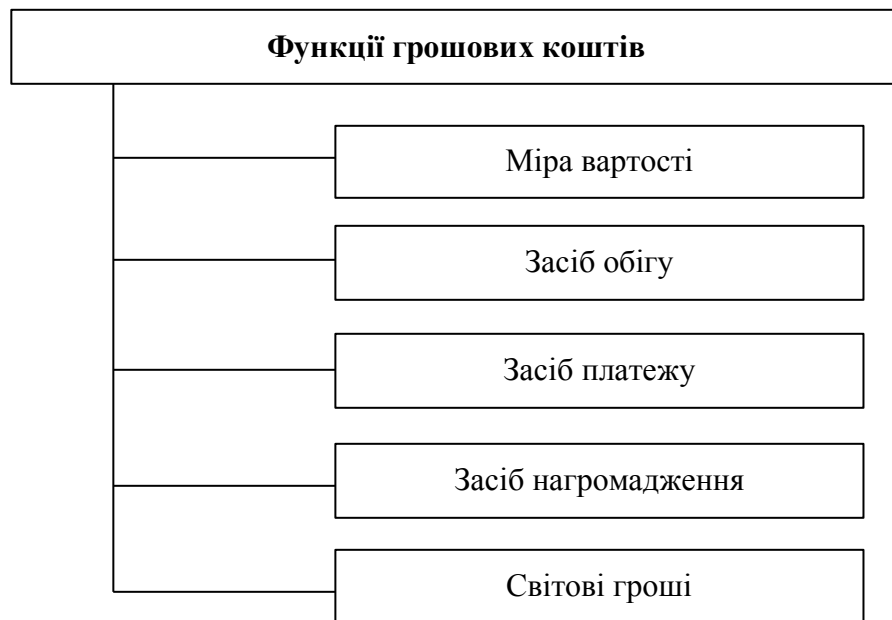


Рисунок 1.1 - Функції грошових коштів

*Джерело: побудовано автором за інформацією [10, с. 16]*

На початковому етапі своєї еволюції гроші виконували лише дві найпростіші функції, а саме міра вартості й засіб обігу. Це зумовлено тим, що виокремлювався якийсь товар, на який був найбільший попит, і таким чином він мав найвищу споживчу вартість. Проте з розвитком суспільних відносин до цих функцій додалися інші, які більш вдосконалили та розширили поняття грошових коштів.

Першою та головною функцією грошей є міра вартості. Її основна сутність полягає у тому, що гроші забезпечують вимірювання вартості різних товарів та послуг і визначають її у формі ціни. За допомогою цього товари й послуги можна порівнювати між собою. Ціни товарів формуються в певній кількості грошового товару. Своєю чергою кількість товару або його маса вимірюється за вагою, яка

приймається за одиницю маси товару. Цей показник встановлюється на державному рівні в якості грошової одиниці й називається масштабом цін. Таким чином, вартість грошей є кількістю товарів, які можна обміняти на грошову одиницю.

Другою функцією грошей є їх застосування як засобу обігу. Ця функція описує те, що гроші є посередником в обмінні товарів та забезпечує їх обіг. Виконуючи цю функцію, гроші приводять в постійний рух товари, тим самим зумовлюють їх обіг. Так, після будь-якого акту купівлі-продажу товари залишають сферу обігу, і переходять до сфери споживання, проте гроші лишаються у сфері обігу і продовжують там свій рух [10].

Функція грошей як засобу нагромадження показує, що гроші можуть бути засобом збереження вартості, тобто виступати у формі багатства. Сутність даної функції полягає в тому, що гроші перетворюються на скарб, і покидають сферу обігу. В результаті чого зменшується пропозиція грошей на ринку, що допомагає уникненню інфляції.

Наступною функцією грошей є засіб платежу. Основним змістом її є те, що гроші здійснюють обслуговування боргових зобов'язань, які виникають між суб'єктами економічних відносин в процесі відтворення. Своєю чергою, боргові зобов'язання з'являються тоді, коли платежі відділяються у часі від передачі товарів продавцем покупцю. Наслідком даної функції є виникнення кредитних грошей, а саме: чеків, векселів тощо [10].

Останньою функцією грошових коштів є світові гроші. Вона описує те, що гроші обслуговують рух вартості в міжнародному економічному обороті й забезпечують здійснення взаємовідносин між країнами, які виникають завдяки туризму, зовнішній торгівлі, політичним та кредитним зв'язкам. Якщо національна валюта будь-якої країни легко конвертується, то вона може постійно обслуговувати платежі не тільки на внутрішньому, а також і на зовнішньому ринку. При цьому для зовнішніх відносин не потрібна нова форма грошей, достатньо національної валюти. Проте якщо національна валюта якоїсь країни вільно не конвертується, в такому разі зовнішні відносини відбуваються за

допомогою іноземної валюти, яка виражається у формі світових грошей. Як правило світовими грошима можуть бути іноземні валюти, яким найбільше довіряють на світовому ринку (наприклад, євро, долар, фунт стерлінгів тощо).

Отже, можна прослідкувати, що кожна функція має свою специфіку, але вони завжди діють у взаємозв'язку з іншими функціями, оскільки при будь-якому непорозумінні в системі функціонування грошей, руйнується вся стійкість і дія виконання законів грошового обігу. Тому, ці функції у своїй системній єдності становлять реальне функціонування грошової маси.

На основі наведених функцій можна виділити такі три основні властивості грошей, які найбільш повно розкривають їхню сутність:

- гроші представляють змінну вартість товарів;
- гроші забезпечують загальну обмінюваність;
- гроші виступають матеріалізацією всього робочого часу, який вкладено в товар.

З метою ефективного та цілеспрямованого управління грошовими коштами спочатку потрібно чітко уявляти їх класифікацію (рис. 1.2).



Рисунок 1.2 - Основні класифікаційні ознаки грошових коштів

*Джерело: побудовано автором за інформацією [11, с. 265; 12, с. 396]*

Готівкові грошові кошти є важливим та незамінним елементом у підприємницькій діяльності кожного суб'єкта господарювання.

Під терміном готівка слід розуміти «готівкову валюту України та готівкову іноземну валюту у вигляді банкнот і монет, які перебувають в обігу і є законним платіжним засобом на території відповідної держави. Також до готівки відносять банкноти та монети, які вилучені з обігу або такі, що з нього вилучаються, але підлягають обміну на грошові знаки, які в обігу перебувають» [13, с. 101].

Поряд з готівковими розрахунками підприємства можуть використовувати безготівкові розрахунки для здійснення фінансово-господарської діяльності.

Безготівкові розрахунки нині є дуже поширеними. Вони передбачають перерахування грошових коштів з рахунку платника на рахунок отримувача, а також перерахування надавачами платіжних послуг коштів, які внесені платниками у вигляді готівки на рахунок отримувача [14, р.1. п.4].

За економічним змістом безготівкові розрахунки можуть бути:

- товарного характеру, тобто розрахунки за реалізовані товари, виконані роботи або надані послуги;
- нетоварного характеру – розрахунки за погашення банківських кредитів, розрахунки за платежами до бюджету або позабюджетних фондів, сплата відсотків та інші.

Порядок здійснення безготівкових розрахунків суворо регламентується законодавством. Це зумовлено тим, що розрахункові операції, які здійснюються через банківські установи знижують потребу в готівкових коштах, забезпечують її збереження та ефективне використання, сприяють зосередженню вільних грошових коштів у банку для здійснення кредитування, а також прискорюють та оптимізують грошовий обіг держави в цілому.

Відповідно до другої класифікаційної ознаки, що наведена на рис. 1.2, грошові кошти за видом валют можуть бути у національній та іноземній валюті.

Національна валюта - це єдиний законний платіжний засіб на території певної держави, який приймається для здійснення розрахунків і переказів

фізичним та юридичним особам без будь-яких обмежень. В Україні національною валютою є гривня [16, ст. 1].

Іноземною валютою вважають валюту іншу, ніж валюта звітності або валюту, іншу, ніж функціональна валюта суб'єкта господарювання [17, 18].

За місцем зберігання грошові кошти поділяються:

– грошові кошти в касі підприємства – готівкові грошові кошти, які зберігаються в спеціально відведеному приміщенні в межах встановленого ліміту залишку готівки;

– грошові кошти на рахунках в банку - грошові кошти, що зберігаються на різних рахунках, які відкриті в банківських установах, використовувати які можна будь-коли за бажанням власника.

Слід також зазначити, що сьогодні широкого розповсюдження набуває використання електронних грошей, що спричинене зручністю здійснення будь-яких розрахунків власникам цих активів.

Відповідно до Закону України «Про платіжні послуги» під поняттям електронні гроші слід розуміти «одиниці вартості, що зберігаються в електронному вигляді, випущені емітентом електронних грошей для виконання платіжних операцій (в т.ч. з використанням наперед оплачених платіжних карток багатоцільового використання), які приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж їх емітент, та є грошовим зобов'язанням такого емітента електронних грошей» [19, ст. 1].

Слід зазначити, що електронні гроші існують лише у віртуальному вигляді, тобто мають безготівкову форму та можуть бути номіновані лише у національній валюті – гривні.

Випускати електронні гроші в нашій країні можуть такі установи:

- Національний банк України та інші банки;
- оператори поштового зв'язку;
- установи електронних грошей;
- органи державної влади, місцевого самоврядування;

– філії іноземних платіжних установ тощо.

З метою збереження електронних грошей та здійснення операцій з ними створюють електронні гаманці.

Електронні гроші є сучасною віртуальною формою використання грошових коштів, а не її новим видом. І для успішного існування цього активу повинно бути правильно налагоджене правове, інформаційне та облікове забезпечення.

Розглядаючи питання сутності грошових коштів слід розглянути й такий вид активу як еквіваленти грошових коштів, оскільки їм притаманні деякі властивості грошей.

Еквіваленти грошових коштів - це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і які мають незначний ризик зміни вартості [6, п. 6]. До даного активу відносять: депозитні (ощадні) сертифікати, державні облігації, казначейські зобов'язання, привілейовані акції з коротким терміном погашення тощо.

Еквіваленти грошових коштів у певній мірі схожі на фінансові інвестиції, проте мають свої особливі властивості, а саме:

- вони використовуються протягом короткого терміну;
- їм притаманний строк погашення до 3 або 6 місяців з дати придбання;
- вони швидко перетворюються у готівку, тобто можуть легко конвертуватися у певну суму грошових коштів;
- їм притаманна низька прибутковість, але висока надійність.

Еквіваленти грошових коштів можна вважати проміжною ланкою між фінансовими інвестиціями та грошовими коштами, оскільки вони володіють по суті абсолютною ліквідністю при мінімальній ризиковості.

Майже у всіх термінах, які досліджені вище, з'являється таке поняття як «ліквідність». Тому для кращого сприйняття всіх визначень пропоную ознайомитися з його змістом.

Так, «ліквідність – це здатність певного активу перетворитися в гроші протягом короткого терміну без втрати його вартості» [20, с. 224].

Рівень ліквідності визначається тривалістю періоду, протягом якого можна обміняти або продати будь-який актив на інший. Чим коротший цей період, тим ліквідність цього виду активу буде вищою. У табл. 1.1 представлено групування активів за ознакою ліквідності

Таблиця 1.1 - Групування активів за ознакою ліквідності

Умовні позначення	Група активів	Характеристика
A1	Високоліквідні	Грошові кошти та їх еквіваленти, поточні фінансові активи
A2	Швидколіквідні	Дебіторська заборгованість
A3	Повільноліквідні	Запаси, інші оборотні активи
A4	Важколіквідні	Необоротні активи, витрати майбутніх періодів

*Джерело: згруповано за інформацією [20, с. 225; 21, с. 83]*

Аналізуючи табл. 1.1 можна дійти висновку, що грошові кошти та їх еквіваленти разом складають високоліквідну частину активів підприємства, тому, що їх можна швидко обміняти на інший актив в будь-який момент часу, а також використати для погашення поточних зобов'язань. Це своєю чергою впливає на облік грошових коштів і на контроль, що здійснюється за ними.

Всі грошові кошти, які підприємство отримує в результаті своєї діяльності становлять грошовий потік. Для успішного функціонування будь-якого суб'єкта господарювання грошові надходження повинні бути постійними та динамічними, тобто грошовий потік має бути безперервним.

Грошові потоки – це надходження та вибуття грошових коштів в касі підприємства, на поточних, валютних або інших рахунках в процесі господарської діяльності, що в сукупності становить грошовий обіг [22].

Важко не погодитися з думкою Бутинця Ф.Ф., що стверджує «...грошові потоки є найважливішим самостійним об'єктом фінансового аналізу, що проводиться з метою оцінки платоспроможності та фінансової стійкості підприємства» [23, с. 84].

Для забезпечення ефективного та цілеспрямованого управління грошовими потоками їх слід класифікувати. Найбільш повна класифікація грошових потоків наведена на рис. 1.3.

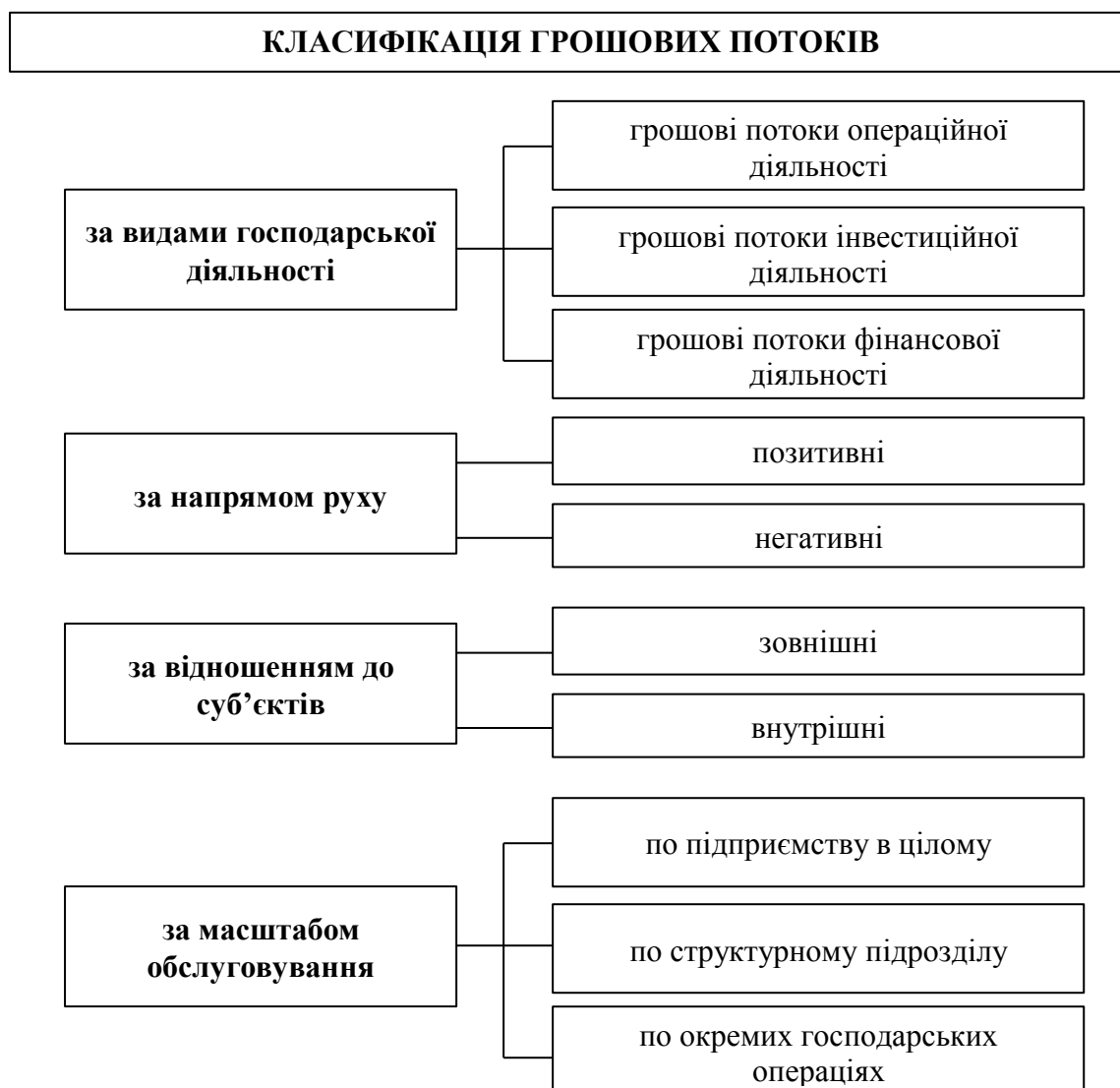


Рисунок 1.3 – Класифікація грошових потоків

*Джерело: згруповано за інформацією [22, 24]*

Операційна діяльність є основним видом діяльності підприємства, який приносить дохід. Прикладами грошових потоків цього виду діяльності є: надходження коштів від продажу продукції, виконання робіт або надання послуг, виплата грошових коштів працівникам і постачальникам товарів та послуг.

Під фінансовою діяльністю розуміють «діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та запозиченого капіталу підприємства» [5, п. 3]. Дана діяльність пов'язана із залученням грошових коштів шляхом випуску акцій і

облігацій, збільшення статутного капіталу або одержання кредитів і позик в банківських і небанківських установах.

Інвестиційна діяльність є діяльністю, яка «пов'язана з придбанням і реалізацією необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою еквівалентів грошових коштів» [5, п. 3]. Грошові потоки цього виду діяльності складають: надходження коштів від продажу основних засобів, власного капіталу, а також від повернення авансів та позик, витрачання коштів відбувається в результаті придбання необоротних активів, боргових інструментів інших суб'єктів господарювання та ін.

Таким чином, на основі проведеного дослідження можна стверджувати, що базою для оцінки спроможності суб'єкта господарювання стосовно генерування та ефективного використання грошових коштів та їх еквівалентів в розрізі різних видів господарської діяльності виступає повна, своєчасна та достовірна інформація про його грошові потоки.

## **1.2. Організаційні та технологічні особливості діяльності ТОВ «ЛАН» та їх вплив на побудову обліку грошових коштів**

Товариство з обмеженою відповідальністю «ЛАН» є малим суб'єктом господарювання, який займається наданням послуг з оренди власного нежитлового приміщення у місті Бровари. Діяльність підприємства регулюється Господарським кодексом України [25], Кодексом законів про працю України [26] та іншими законодавчими та нормативними документами.

ТОВ «ЛАН» є самостійним господарським суб'єктом з правами та обов'язками юридичної особи, має право займатися господарською діяльністю, укладати договори, нести відповідальність відповідно до своїх зобов'язань.

Підприємство створено та зареєстровано у 1995 році. Його власником є Возняк Надія Петрівна. Розташоване підприємство у Київській області в місті

Бровари по вулиці Ярослава Мудрого 36-а. Відповідно до виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань має такий ідентифікаційний код – 20586982.

До складу реєстраційних документів ТОВ «ЛАН» входять:

- Статут Товариства з обмеженою відповідальністю «ЛАН»;
- свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи;
- виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (Додаток А).

Основним документом на основі якого здійснює свою діяльність ТОВ «ЛАН» є Статут підприємства. Даний документ сформований власником і складається із сукупності правил, які регулюють правовий стан підприємства, процес внутрішнього управління та контакти із різними фізичними та юридичними особами.

Головною метою діяльності є отримання прибутку шляхом повного задоволення потреб клієнтів у послугах, які надає підприємство.

Основним видом діяльності ТОВ «ЛАН» є надання в оренду та експлуатацію власного нерухомого майна. Відповідно до Статуту, підприємство також може займатися такими видами діяльності:

- надання послуг з перевезення пасажирів наземним транспортом міського та приміського сполучення;
- надання послуг з технічного обслуговування та ремонту автотранспортних засобів;
- роздрібна торгівля паливом.

На момент створення підприємство мало статутний капітал у розмірі 2 300 000 гривень, який був сформований шляхом внесення грошових коштів та майна протягом першого року його діяльності.

Основними клієнтами підприємства є фізичні особи та фізичні особи-підприємці, які не мають власного приміщення для здійснення своєї підприємницької діяльності, орендують нежитлові будівлі у ТОВ «ЛАН».

У своїй діяльності підприємство контактує з різними підприємствами, організаціями та фізичними особами, з приводу отримання будь-яких товарів та послуг, які необхідні для успішного та ефективного функціонування. Серед всіх господарських зв'язків ТОВ «ЛАН» основними є:

- з будівельними компаніями (послуги з будівництва капітальних та некапітальних споруд);
- з підприємствами зв'язку (комп'ютерні та поштові послуги, Інтернет послуги);
- з банківськими установами (послуги безготівкового розрахунку);
- з житлово-комунальними установами (послуги електропостачання, водопостачання, тепlopостачання, послуги з вивозу сміття).

Нині на підприємстві працює 6 співробітників, а саме: директор, заступник директора з фінансово-економічних питань, заступник директора з внутрішньогосподарської роботи, головний бухгалтер, бухгалтер-кадровик, підсобний робітник.

Відповідно до організаційної структури, яка наведена у Додатку Б, ТОВ «ЛАН» має такі відділи:

- бухгалтерія – займається веденням бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності;
- відділ по роботі з клієнтами – займається пошуком потенційних клієнтів, здійснює їх консультування щодо послуг, які надає підприємство, укладає договори з приводу надання послуг оренди, здійснює контроль за своєчасністю надходження платежів;
- відділ внутрішньогосподарського обслуговування – займається матеріально-технічним забезпеченням підприємства.

Ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової, податкової та інших видів звітності у ТОВ «ЛАН» покладено на бухгалтерську службу на чолі з головним бухгалтером. Формою побудови організації облікового апарату є централізована, тобто всі облікові роботи, а саме обробка документів,

аналітичний та синтетичний облік, складання звітності зосереджено в єдиному відділі, бухгалтерії підприємства. Підприємство використовує загальну систему обліку.

Головному бухгалтеру підпорядковується бухгалтер-кадровик. Таким чином, бухгалтерія складається із двох співробітників, які займаються веденням бухгалтерського обліку, що наведено на рис. 1.4.



Рисунок 1.4 – Склад бухгалтерії ТОВ «ЛАН»

*Джерело: побудовано автором за інформацією наданою у ТОВ «ЛАН»*

Основними обов'язками головного бухгалтера ТОВ «ЛАН» відповідно до посадової інструкції є:

- документальне відображення всіх господарських операцій підприємства відповідно до вимог чинного законодавства;
- ведення синтетичного та аналітичного обліку всіх об'єктів, які підприємство використовує у своїй діяльності;
- складання та подання фінансової та податкової звітності у встановлені строки;
- організація контролю за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій;
- прийняття участі в оформленні матеріалів інвентаризації тощо.

Своєю чергою бухгалтер-кадровик за потреби допомагає головному бухгалтеру у веденні обліку та складанні звітності, проте основними її обов'язками є ведення кадрового обліку, а саме:

- займається веденням кадрової документації (здійснює оформлення прийняття та звільнення співробітників, веде облік трудових книжок та особових справ);
- складає таблиці робочого часу, нараховує заробітну плату працівникам, утримує з них податки та нараховує ЄСВ, і відображає все на бухгалтерських рахунках;
- видає за потреби довідки та копії документів працівникам підприємства;
- складає періодичні звіти та займається архівуванням.

ТОВ «ЛАН» з травня 2022 року сплачує податки за спрощеною системою оподаткування, тобто є платником 3 групи єдиного податку за ставкою 2% від доходу, який визначається відповідно до статті 292 Податкового кодексу України. Ця ставка єдиного податку встановлена тільки на період воєнного стану відповідно до закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» від 15 березня 2022 року [27, п. 9.4].

Крім єдиного податку, підприємство є платником податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Ставка податку складає 0,5% мінімальної заробітної плати за 1 кв. м загальної площі нежитлової нерухомості [28, ст. 266].

Раніше підприємство було на загальній системі оподаткування, тобто сплачувало податок на прибуток за ставкою 18% і податок на додану вартість 20%, а також податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Підприємство щороку складає та подає до органів Державної податкової служби України спрощену фінансову звітність: Баланс (Звіт про фінансовий стан) за формою 1-м та Звіт про фінансові результати за формою 2-м (Додаток В).

Для кращого розуміння діяльності ТОВ «ЛАН» проведемо аналіз основних економічних показників його господарської діяльності за 2019-2021 роки. Так, проаналізуємо такі показники: активи, прибуток, ліквідність та інші (табл. 1.2).

Таблиця 1.2 - Основні економічні показники діяльності ТОВ «ЛАН» за 2019-2021 роки

№	Показник	Норматив	Роки			Приріст 2021 р. до 2019 р.
			2019	2020	2021	
1	Активи (тис. грн.) у тому числі:	-	2412,1	3577,8	4415,4	2003,3
	а) оборотні активи (тис. грн.) у т.ч.	-	1222,8	1174,1	1822,3	599,5
	б) грошові кошти та їх еквіваленти, тис. грн.	-	1,0	29,1	58,4	57,4
2	Поточні зобов'язання та забезпечення, тис. грн.	-	310,6	752,0	1097,1	786,5
3	Власний капітал, тис. грн.	-	2013,9	2738,1	3230,6	1216,7
4	Чистий дохід від реалізації послуг, тис. грн.	-	1691,4	1985,4	2470,5	779,1
5	Чистий прибуток, тис. грн.	-	370,1	584,7	493,7	123,6
6	Коефіцієнт поточної ліквідності (р.1а/р.2)	>1,5	3,94	1,56	1,66	-2,27
7	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (р.1б/р.2)	>0,2	0,003	0,039	0,053	0,05
8	Коефіцієнт фінансової незалежності (р.3/р.1)	>0,5	0,84	0,77	0,73	-0,10
9	Чиста рентабельність (р.5/р.4), %	-	22	29	20	-2

Джерело: сформовано авторам на основі фінансової звітності ТОВ «ЛАН» за 2019-2021 роки

Аналізуючи діяльність ТОВ «ЛАН» за 2019 – 2021 роки, можна прослідкувати тенденцію до зростання всіх показників звітності. Так, активи підприємства збільшилися протягом досліджуваного періоду на 2003,3 тис. грн., це відбулося завдяки збільшенню кількості дебіторської заборгованості у складі оборотних активів підприємства. Також із ростом активів, зросли й поточні зобов'язання підприємства на 786,5 тис. грн. Власний капітал також зазнав змін і зріс на 1216,7 тис. грн. протягом досліджуваного періоду.

Підприємству у 2020 році вдалося збільшити рентабельність з 22% до 29%. Показник 29% показує високий ступінь ефективності, тобто керівництво підприємства обрало на той час вірну стратегію діяльності та ефективно поводитися з фінансами. Проте у 2021 році даний показник знизився і став 20%, це могло бути спричинено карантинними обмеженнями або іншими причинами,

але попри це зниження, підприємство можна вважати перспективним та ефективним, оскільки показник рентабельності залишається на середньому рівні.

Таким чином, ТОВ «ЛАН» є платоспроможним та прибутковим підприємством, хоча деякі показники мають негативну тенденцію, проте підприємство має в достатній кількості оборотних активів для того, щоб покрити свої поточні зобов'язання.

Як будь-який суб'єкт господарювання, ТОВ «ЛАН» у складі своїх активів має грошові кошти. Раніше підприємство використовувало грошові кошти у двох формах: готівковій та безготівковій. Для здійснення готівкових розрахунків був створений відокремлений підрозділ - каса, в якому здійснювалися всі операції за допомогою готівки. Проте сьогодні готівкові розрахунки на підприємстві не використовуються, оскільки передача майна в оренду оформлюється відповідними договорами, де передбачені тільки безготівкові розрахунки. Більшість основних постачальників ТОВ «ЛАН» також надають перевагу розрахункам у безготівковій формі. Для розрахунків з персоналом застосовується карткова система. Все це зумовлює використання тільки рахунків в банку і підприємство не встановлює РРО.

Також підприємство у своїй господарській діяльності не контактує з іноземними контрагентами, операції експорту та імпорту відсутні та не залучаються кошти в іноземній валюті. Таким чином, не має потреби відкривати поточні рахунки в іноземній валюті і, відповідно, курсові різниці не виникають.

Отже, ТОВ «ЛАН» є прибутковим підприємством, діє на принципах самофінансування, повного господарського розрахунку та самоокупності, несе повну відповідальність за своїми зобов'язаннями перед постачальниками, покупцями, бюджетом, працівниками, а також забезпечує соціальний розвиток та стимулювання працівників.

### **1.3. Облікова політика щодо грошових коштів та її відповідність вимогам чинного законодавства**

Бухгалтерський облік на кожному підприємстві ґрунтується на відповідному нормативно-правовому забезпеченні – це є закони й підзаконні акти, наприклад: положення, інструкції, рекомендації, накази, вказівки тощо, які безпосередньо регулюють організацію бухгалтерського обліку та звітності. Всі вимоги до обліку, які прописані у чинному законодавстві кожне підприємство формує у своїй обліковій політиці враховуючи, по-перше, особливості господарської діяльності, а по-друге, об'єкти обліку, які планує використовувати у своїй роботі.

Облікова політика складається із сукупності принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку та складання і подання фінансової звітності.

Регулювання облікової політики сьогодні здійснюється за допомогою таких нормативних документів:

– Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» розкриває правові основи визначення та організації облікової політики на підприємстві [29];

– Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» описує розкриття інформації про облікову політику в примітках до фінансової звітності підприємства [5];

– Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» розкриває інформацію про внесення змін до облікової політики [30];

– Лист Міністерства фінансів України «Про облікову політику» описує відображення в розпорядчому документі (наказі) обраних методів, принципів і процедур, внесення змін до облікової політики в примітках до фінансової звітності [31];

– інші Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, на основі вимог яких формують облікову політику стосовно конкретних об'єктів обліку.

Основним завданням облікової політики є забезпечення одержання достовірної інформації про стан підприємства, результати його діяльності, що відповідає відповідним нормативним документам, з одного боку, а з іншого дозволяє досягти поставлених завдань керівництвом підприємства.

Облікова політика підприємства формується і затверджується у такому документі, як Наказ про облікову політику підприємства, його розробляє та складає головний бухгалтер, а затверджує керівник підприємства.

Відповідно до Наказу про облікову політику ТОВ «ЛАН» ведення бухгалтерського обліку покладено на бухгалтерську службу підприємства на чолі з головним бухгалтером (Додаток Д). Зазначене підприємство застосовує автоматизовану форму ведення бухгалтерського обліку за допомогою прикладної бухгалтерської програми 1С:Бухгалтерія 7.7. Вона є популярним бухгалтерським продуктом, який дає можливість бухгалтерам швидко та зручно вести автоматизований бухгалтерський та податковий облік, оскільки має широкий спектр модулів.

Загалом автоматизована або комп'ютерна форма бухгалтерського обліку базується на використанні швидкодіючих електронно обчислювальних машин (ЕОМ), які дають можливість автоматизовано збирати, реєструвати та опрацьовувати облікову інформацію, яка необхідна для контролю та управління [32, с. 198].

Відповідно до Наказу про облікову політику ТОВ «ЛАН» грошові кошти включають кошти на рахунках в банках та депозити зі строком погашення до трьох місяців. Даний наказ відповідає всім вимогам законодавчих та нормативних документів, оскільки описує основні складові грошових коштів, що використовуються на підприємстві. Детальне регламентування порядку ведення безготівкових розрахунків у Наказі про облікову політику вважаємо не обов'язковим. Оскільки, всі грошові розрахунки суб'єктів господарювання в

нашій країні суворо регламентуються постановами та наказами Національного банку України та законами, які приймаються Верховною Радою України, що призводить до того, що всі підприємства мають дотримуватися однакових правил здійснення розрахунків з грошовими коштами.

Раніше ТОВ «ЛАН» використовувало в своїй роботі ще готівкові кошти, які зберігали в касі, проте сьогодні їх не використовують. Але організацію обліку цього виду активу підприємство здійснювало відповідно до вимог чинного законодавства, що можна прослідкувати за внутрішніми нормативними та первинними документами підприємства, які збереглися в архіві.

Готівкові розрахунки являють собою платежі підприємства, за реалізовану продукцію та за іншими операціями, які здійснюються за допомогою готівки.

ТОВ «ЛАН» здійснює готівкові розрахунки лише в національній валюті, керуючись при цьому вимогами Положення про ведення касових операцій у національній валюті України [33]. Так, відповідно до даного нормативного документа та вимог законодавства на підприємстві було розроблено низку внутрішніх документів, а саме:

- порядок оприбуткування готівки в касі ТОВ «ЛАН» (Додаток Ж);
- наказ про ведення касової книги в електронному вигляді;
- наказ про порядок розрахунку та встановлення ліміту каси;
- наказ про касову дисципліну (Додаток И).

Для збереження готівки на підприємстві було створено касу, тобто виділено окрему кімнату в якій здійснювалися готівкові розрахунки, а саме приймання, видача та зберігання готівки, інших цінностей та касових документів. Готівкові кошти та інші цінності підприємства зберігалися у спеціальному сейфі, ключі від якого були у касира, а дублікати - у керівника підприємства.

Для ведення касових операцій за наказом керівника було призначено матеріально-відповідальну особу – касира, з яким був укладений договір про повну матеріальну відповідальність за збереження всіх прийнятих ним цінностей.

Відповідно до Порядку оприбуткування готівки в касі ТОВ «ЛАН» мало право приймати готівку протягом одного дня за одним або кількома платіжними документами:

- від підприємств – у розмірі, що не перевищує 10 тис. грн. включно;
- від фізичних осіб – у розмірі, що не перевищує 50 тис. грн. включно.

Важливим елементом при дослідженні касових операцій є встановлення ліміту залишку готівки в касі, що становить граничний розмір готівки, яка може залишатися в касі в позаробочий час.

Готівка є важливим елементом у діяльності підприємств. Проте із часом її перестають використовувати, оскільки потреба в ній зменшується, а також вона замінюється на інші види грошових коштів та розрахунків, які є більш зручними та надійними, як це відбулося у ТОВ «ЛАН».

Нині ТОВ «ЛАН» зберігає свої грошові кошти на рахунку в банку, згідно вимог чинного законодавства.

Відповідно до Закону України «Про платіжні послуги» [19, ст. 63] банки мають право відкривати своїм клієнтам різні види рахунків, перелік яких наведений на рис. 1.5.

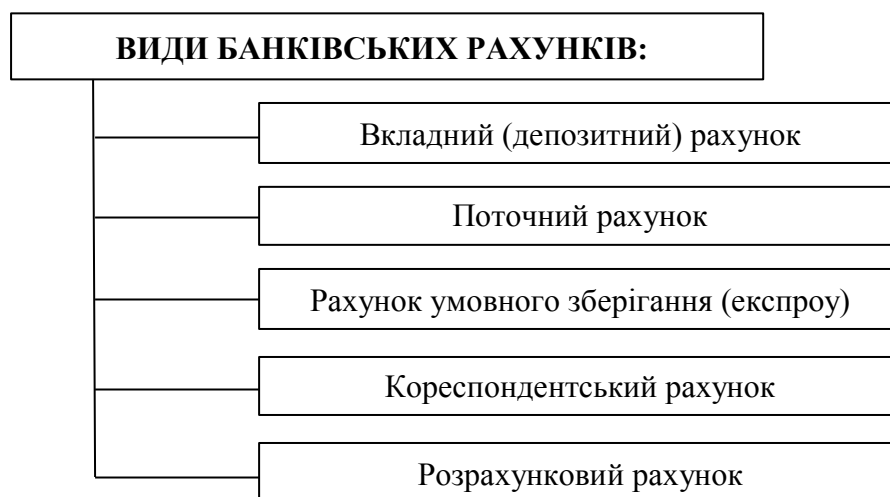


Рисунок 1.5 – Види рахунків, що можуть відкриватися банками

*Джерело: згруповано за інформацією [19, ст. 63]*

ТОВ «ЛАН» має лише один банківський рахунок – це поточний рахунок. Він використовується для зберігання коштів і здійснення розрахункових операцій

за допомогою платіжних інструментів. Даний рахунок відкрито у національній валюті.

Для того, щоб відкрити поточний рахунок керівник ТОВ «ЛАН» подавав такі документи до банківської установи:

- заяву про відкриття поточного рахунку;
- копію Статуту підприємства;
- перелік підписів осіб, які можуть розпоряджатися рахунком.

На основі зазначених документів банк здійснив ідентифікацію та верифікацію. Тобто, під час процедури ідентифікації та верифікації банки встановлюють ідентифікаційні дані про клієнта, передбачені статтею 9 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» [34, ст. 9]. Якщо ідентифікація та верифікація клієнта не можлива, банк відмовляє у відкритті рахунка.

Після успішного проходження ідентифікації та верифікації банк відкрив поточний рахунок підприємству. Також між банком та клієнтом укладався в письмовій формі договір банківського рахунку. В загальному вигляді процес відкриття поточного рахунку ТОВ «ЛАН» в банку подано на рис. 1.6.

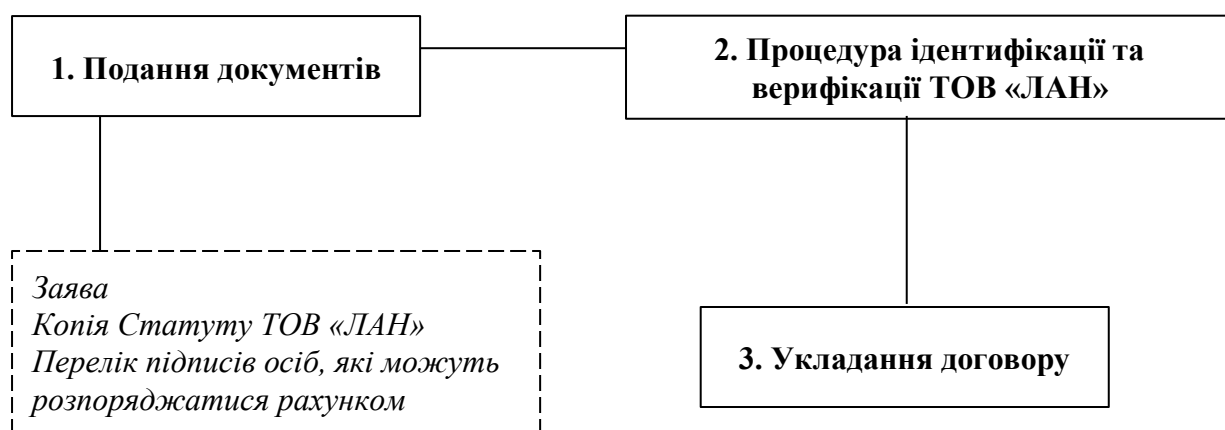


Рисунок 1.6 – Порядок відкриття поточного рахунку ТОВ «ЛАН»

*Джерело: побудовано автором на основі даних отриманих у ТОВ «ЛАН»*

Слід зазначити, що відповідно до Податкового кодексу України, банки зобов'язані надіслати повідомлення про відкриття рахунка клієнта, тобто

платника податків, до відповідного контролюючого органу, в якому обліковується платник податків, у день відкриття цього рахунка [28, ст. 69].

Сьогодні банки відкривають рахунки своїм клієнтам тільки відповідно до міжнародних вимог IBAN (International Bank Account Number). Ця система банківських рахунків є стандартною для країн Європейського Союзу. Основною метою впровадження даних вимог в Україні є спрощення механізму здійснення операцій між банками різних країн. Ці рахунки складаються з 29 знаків, які означають наступне (зліва на право):

- 2 знаки – літерний код країни (наприклад: Україна – UA);
- 2 цифри – контрольний код, який розраховується за спеціальним алгоритмом та слугує для унеможливлення помилок введення номерів;
- 6 цифр – код МФО банку (наприклад: МФО АТ «ПриватБанк» - 305299);
- 5 цифр (нулі) – доповнюють довжину рахунку до 20 знаків;
- 14 цифр – безпосередньо сам номер рахунку.

Поточний рахунок ТОВ «ЛАН», який відкритий в АТ «ПриватБанк» наведений на рис. 1.7.

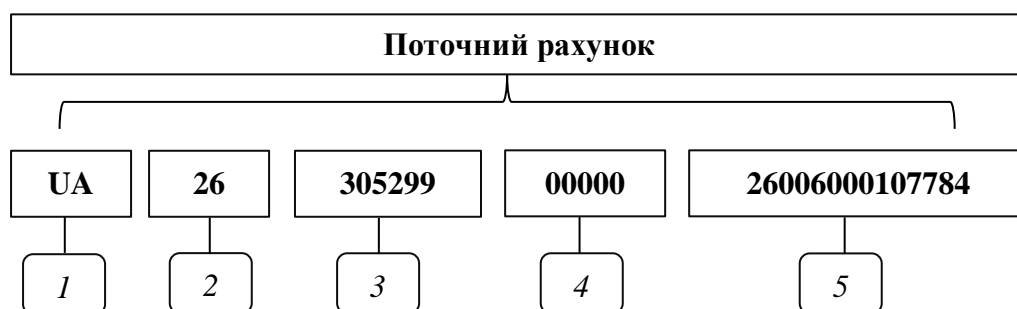


Рисунок 1.7 – Поточний рахунок ТОВ «ЛАН»

*Джерело: побудовано автором на основі даних отриманих у ТОВ «ЛАН»*

Використання банківських рахунків за вимогами IBAN має ряд переваг:

- скорочення кількості обов’язкових реквізитів для платіжних документів;
- перекази як у межах, так і за межами України здійснюються швидше, оскільки процес ідентифікації платника та одержувача та їхніх банків, є простішим;

– дана система дає можливість гармонізувати українських платіжний простір з європейським.

Для зручного здійснення безготівкових розрахунків ТОВ «ЛАН» користується послугами «Клієнт-Банк» від АТ «ПриватБанк». Дані послуги надаються на основі укладеного договору між підприємством і банком.

Клієнт-Банк – це комплексна система дистанційного банківського обслуговування. Основною і найважливішою функцією цього комплексу є те, що він надає можливість підприємству здійснювати платежі зі свого поточного рахунку, при цьому не відвідуючи банківську установу.

До того ж Клієнт-Банк дозволяє:

- здійснювати перевірку коштів на поточному рахунку;
- отримувати щодня виписки з поточного рахунку;
- вести довідник своїх контрагентів за платежами, а також довідник призначення платежів;
- отримувати актуальні курси валют та інформацію про нові банківські послуги тощо [35].

Дана система є ефективною та безпечною оскільки здійснюється за допомогою захищених каналів зв'язку через мережу Інтернет.

Отже, грошові кошти посідають важливе місце у складі активів у всіх суб'єктів господарювання, в тому числі й у ТОВ «ЛАН». Оскільки досліджуване підприємство є невеликим, і його діяльність не вимагає використання готівки, ТОВ «ЛАН» здійснює свої розрахунки лише у безготівковій формі, для чого було відкрито поточний рахунок в національній валюті. Для зручного здійснення розрахунків та для контролю за використанням грошових коштів підприємство користується послугами «Клієнт-Банк».

## РОЗДІЛ 2

### СТАН ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГОТІВКОВИХ ТА БЕЗГОТІВКОВИХ ГРОШОВИХ КОШТІВ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ В ТОВ «ЛАН»

#### 2.1. Документування операцій з готівковими та безготівковими грошовими коштами в національній валюті

Особливістю бухгалтерського обліку є безперервне, постійне та суцільне спостереження за всіма господарськими операціями, які відбуваються на підприємстві. Для повноцінного забезпечення такого спостереження всі господарські операції оформлюються відповідними документами. Тобто, документ є свого роду письмовим доказом фактичного виконання будь-якої господарської операції. Спосіб оформлення документами господарських операцій називається документацією.

Під терміном документування слід розуміти «спосіб відображення об'єктів бухгалтерського обліку у первинних бухгалтерських документах після або в момент завершення операцій з ними» [36, с. 53].

Від якості оформлення документів залежить достовірність та повнота показників бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Таким чином, до документів висувають такі вимоги: своєчасність складання, достовірність показників та правильність оформлення.

Використання грошових коштів у господарській діяльності підприємств підлягають обов'язковому документуванню відповідно до вимог чинного законодавства. Так, ТОВ «ЛАН» сьогодні у своїй діяльності використовує грошові розрахунки в національній валюті лише у безготівковій формі, проте раніше застосовувалася і готівкова форма розрахунків.

Документування готівкових розрахунків на ТОВ «ЛАН» здійснювалося відповідно до вимог Положенням про ведення касових операцій у національній

валюти в Україні [30]. Відповідно до них підприємство використовувало такі документи для оформлення касових операцій:

- прибутковий касовий ордер (Додаток К);
- видатковий касовий ордер (Додаток Л);
- журнал реєстрації прибуткових та видаткових касових ордерів;
- касова книга;
- відомість на виплату готівки.

Оприбуткування готівки в касу підприємства відбувалося на підставі прибуткового касового ордера, який підписував головний бухгалтер і касир. У цьому документі зазначалася сума цифрами та прописом, фізична або юридична особа від якої прийнято кошти, а також підстава на основі якої здійснюється оприбуткування готівки. При цьому особі, яка здавала готівку у касу підприємства видавався відривний корінець з підписом головного бухгалтера та касира і з печаткою підприємства.

При надходженні готівки в касу підприємства з поточного рахунку в банку до прибуткового касового ордера прикріплювалася квитанція, яка видавалася банком разом з випискою, це здійснювалося з метою підтвердження факту списання грошових коштів з поточного рахунку та оприбуткування їх в касі підприємства.

Основними господарськими операціями, які пов'язані з оприбуткуванням грошових коштів на підприємстві були:

- надходження грошових коштів з поточного рахунку в банку;
- здавання невикористаних підзвітних сум;
- отримання безповоротної фінансової допомоги;
- повернення заробітної плати, надлишково виданої працівникам.

Видача готівки з каси ТОВ «ЛАН» оформлялася видатковим касовим ордером, який підписували керівник та головний бухгалтер. У даному документі вказувалися суми виданих грошових коштів (цифрами та прописом), особа, якій видавалися грошові кошти, з обов'язковим записом її паспортних даних, та

підстава здійснення господарської операції. Своєю чергою особа, що отримувала кошти мала розписатися у видатковому касовому ордері та зазначити одержану суму цифрами та прописом.

Вибуття готівкових коштів з каси ТОВ «ЛАН» відбувалася внаслідок таких господарських операцій:

- виплата заробітної плати;
- видача коштів у підзвіт на придбання товарно-матеріальних цінностей;
- передача коштів в банк для зарахування на поточний рахунок.

Операції пов'язані з одночасною виплатою грошових коштів декільком співробітникам підприємства, зокрема на виплату заробітної плати або видачу коштів підзвіт, оформлялися за допомогою відомості на виплату готівки.

Дані прибуткових та видаткових касових ордерів відображалися в касовій книзі у двох примірниках. Перший примірник був невідривною частиною касової книги і мав назву – вкладений аркуш касової книги, своєю чергою другий примірник був відривним і називався – звіт касира. Обидва примірники повинні були мати однакові порядкові номери. ТОВ «ЛАН» використовувало лише одну касову книгу в національній валюті.

Всі касові ордери до передачі в касу підприємства реєструвалися бухгалтерією у Журналі реєстрації прибуткових та видаткових касових документів. Після цього передавалися до каси для виконання. Усі неоплачені протягом дня касові ордери поверталися до бухгалтерії підприємства.

Касир в кінці кожного робочого дня підсумовував всі операції, що були пов'язані з використанням готівки за день та виводив залишки готівкових коштів в касі на кінець дня і це все передавав у вигляді звіту касира до бухгалтерії разом з прибутковими та видатковими документами.

Всі касові документи після їх виконання та реєстрації у звітах касира складалися у хронологічному порядку у відповідних папках та зберігалися в архіві бухгалтерії. Після закінчення поточного року передавалися до постійного архіву, де зберігалися протягом 3 років.

Для зручного та надійного ведення касових операцій ТОВ «ЛАН» використовувало модуль «Банк та каса» у бухгалтерській програмі 1С:Бухгалтерія. Тобто бухгалтер реєстрував необхідні господарські операції пов'язані з готівкою і друкував касові документи, які формувалися автоматично, після відповідної реєстрації. Загальний графік документообігу касових операцій ТОВ «ЛАН» наведено у Додатку М.

Сьогодні ТОВ «ЛАН» у своїй роботі використовує лише безготівкові розрахунки для здійснення яких має поточний рахунок у банку. Для виконання безготівкових операцій до банківської установи подаються спеціальні документи, форми яких затверджені Національним банком України.

Згідно з Інструкцією про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг №163 (далі - Інструкція №163) всі безготівкові розрахунки мають здійснюватися за допомогою платіжної інструкції.

Платіжна інструкція є розпорядженням ініціатора надавачу платіжних послуг щодо виконання платіжних операцій [14, п. 4].

При цьому в нормативній базі застосовуються наступні терміни:

– ініціатор – це особа, яка ініціює платіжну операцію відповідно до законних підстав шляхом складання та подання платіжної інструкції. До них відносять: платника, отримувача, обтяжувача та стягувача [14, п. 4].

– надавач платіжних послуг – це установа, у якій відкрито рахунок платника (стягувача або отримувача) для виконання платіжних операцій. До них належать: банки та небанківські надавачі платіжних послуг [14, п. 4].

Даний документ може бути оформлений у паперовому або електронному вигляді та обов'язково українською мовою.

Аналізуючи платіжну інструкцію ТОВ «ЛАН» (Додаток Н) можна виділити такі її обов'язкові реквізити:

- назва документа;
- дату складання та номер документа;

- найменування (або ПІБ) платника, його код та номер банківського рахунку;
- найменування (або ПІБ) одержувача, код та номер банківського рахунку;
- найменування банку платника;
- найменування банку одержувача;
- суму цифрами та прописом;
- призначення платежу;
- підпис платника.

Банк виконує платіжні інструкції відповідно до їх порядку надходження та в межах залишку грошових коштів на рахунку платника на момент надходження цих документів. Якщо на банківському рахунку менша сума або взагалі відсутні кошти, банк в такому разі може прийняти платіжну інструкцію, лише за умови що це передбачено договором між банком та клієнтом. Також слід зазначити, що банк платника приймає до виконання платіжні інструкції від клієнта протягом 30 календарних днів з дати його виписки, при цьому день оформлення не враховується [13, п. 17].

Основними безготівковими операціями, які виконуються у ТОВ «ЛАН» за допомогою платіжної інструкції є:

- перерахування заробітної плати працівникам;
- оплата постачальникам за товари та послуги;
- сплата обов'язкових податків та зборів до бюджету;
- здійснення попередньої оплати постачальникам;
- здійснення розрахунків з іншими кредиторами за раніше надані послуги;
- оплата адміністративних, збутових та інших операційних витрат підприємства тощо.

Механізм безготівкових розрахунків з використанням платіжної інструкції пропонуємо розглянути за допомогою прикладу, який показано на рис. 2.1. Так, ТОВ «ЛАН» замовило у ТОВ «Цеоліт» матеріали для оновлення фасаду

приміщення, оплату буде проводити після отримання матеріалів за допомогою платіжної інструкції.

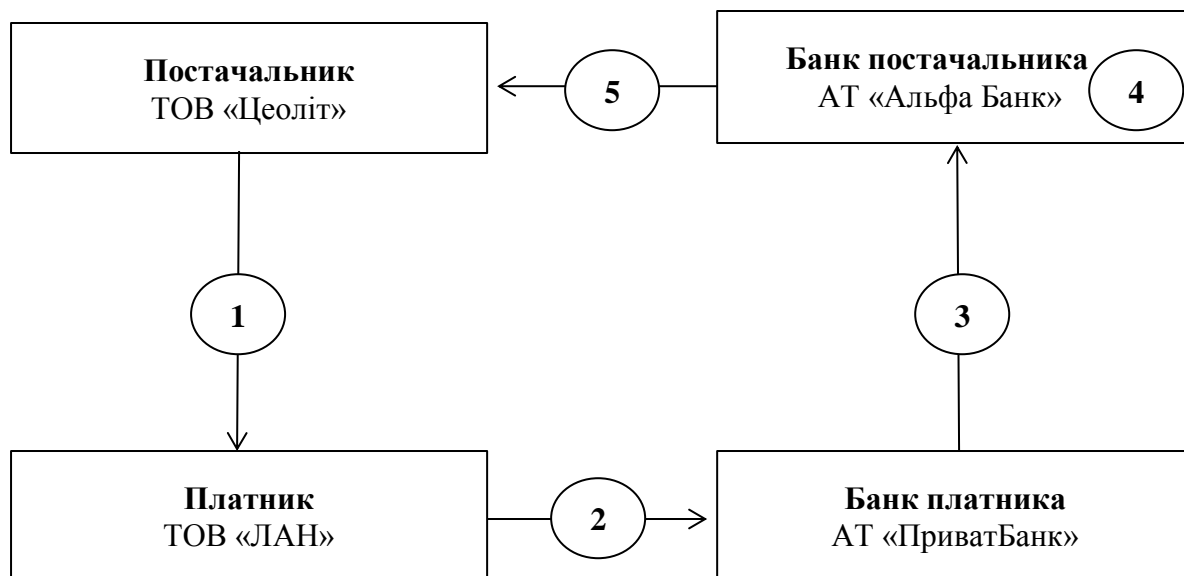


Рисунок 2.1 – Схема документообігу при розрахунку платіжною інструкцією у ТОВ «ЛАН»

*Джерело: побудовано автором на основі даних наданих у ТОВ «ЛАН»*

Наведемо деякі роз'яснення до рис. 2.1.

1. Постачальник ТОВ «Цеоліт» відвантажує матеріали ТОВ «ЛАН» при цьому надає рахунок-фактуру на відповідні матеріали із зазначенням опису та ціни кожної одиниці матеріалу.

2. ТОВ «ЛАН», одержавши матеріали, перевіряє їхню кількість, якість та формує за допомогою «Клієнт-банку» платіжну інструкцію і надсилає її до свого банку АТ «ПриватБанк».

3. АТ «ПриватБанк» списує кошти з поточного рахунку ТОВ «ЛАН» і перераховує їх на поточний рахунок ТОВ «Цеоліт» в АТ «Альфа Банк».

4. АТ «Альфа Банк» зараховує кошти на рахунок свого клієнта.

5. АТ «Альфа Банк» передає ТОВ «Цеоліт» виписку з його поточного рахунку про зарахування коштів, також додає до неї копію платіжної інструкції з відповідною відміткою банку ТОВ «ЛАН».

Всі безготівкові операції, які здійснюються за допомогою платіжної інструкції у ТОВ «ЛАН» виконуються лише за наявності відповідних

підтверджуючих документів, які засвідчують необхідність здійснити оплату, такими документами є: акти виконаних робіт, накладні, рахунки-фактури та інше. Після здійснення безготівкових операції, бухгалтер роздруковує всі платіжні інструкції і складає їх у папки для зберігання.

Слід зазначити, що при перерахуванні коштів на виплату заробітної плати працівникам, бухгалтер ТОВ «ЛАН» подає одночасно ще одну платіжну інструкцію, у якій зазначає перерахування до бюджету відповідних сум податків та зборів.

Основним документом який підтверджує та показує інформацію про рух грошових коштів на банківському рахунку ТОВ «ЛАН» є виписка банку (Додаток П). Вона формується банком на основі здійснених операцій з надходження і списання грошових коштів з поточного рахунку з додаванням підтверджуючих документів.

Обов'язковими реквізитами виписки банку є:

- дані про банк (назва, код ЄДРПОУ);
- дані про клієнта (назва, код ЄДРПОУ, номер поточного рахунку)
- дата виписки банку;
- вхідний та вихідний залишок;
- номер платіжних документів;
- дата та час операцій, суми, призначення платежів;
- реквізити контрагентів;
- підпис та печатка банку.

Особливістю виписки банку є те, що залишки коштів на рахунку та операції з надходження коштів відображаються за кредитом, а списання коштів з рахунку – за дебетом.

Головний бухгалтер ТОВ «ЛАН» отримує виписки за допомогою системи «Клієнт-Банк» в кінці кожного робочого дня. Вона нумерує виписки, перевіряє наявність всіх розрахункових документів, на основі яких здійснювалися операції,

робить перевірку відповідності сум у виписці та у первинних документах, потім підшиває у відповідну папку, в якій зберігаються всі інші виписки.

ТОВ «ЛАН» для здійснення платіжних операцій користується послугами «Приват24 для бізнесу» від АТ «ПриватБанк», відповідно до укладеного договору. Дане банківське дистанційне обслуговування надає багато можливостей здійснювати безготівкові платежі за допомогою таких модулів:

- платежі у гривні;
- рахунки та виписки;
- кредити;
- депозити та ін.

Модуль «платежі у гривні» надає можливість здійснювати великий спектр розрахунків за допомогою платіжної інструкції, а саме:

- гривневий платіж, тобто здійснення переказу коштів на рахунок отримувача у національній валюті;
- бюджетний платіж, дає можливість підприємству розраховуватися з бюджетом за податками, зборами та іншими платежами;
- платіж за шаблоном, дає можливість уже працювати з готовими електронними документами, у яких потрібно заповнити лише актуальні дані про підприємство. Прикладом таких документів є: договори, рахунки-фактури, податкові накладні, запити до ДПС тощо;
- довідки, тобто можна отримати інформацію про відкриття, закриття, стан рахунку, його обороти та сальдо;
- запити бюджету, платежі без Інтернету тощо.

Таким чином, «Клієнт-банк» є зручним, швидким та економним банківським обслуговування клієнтів, який дає можливість дистанційно проводити безготівкові розрахунки підприємствам.

## 2.2. Облік операцій з грошовими коштами в національній валюті та відображення інформації про них у звітності

Наступним етапом після документування є відображення інформації про рух грошових коштів у регістрах синтетичного та аналітичного обліку.

ТОВ «ЛАН» для узагальнення даних про наявність та рух готівкових коштів використовувало активний рахунок 30 «Готівка», до якого був відкритий лише один субрахунок – 301 «Готівка в національній валюті».

Початкове сальдо даного рахунку відображає інформацію про суми готівки в касі на початок періоду, оборот по дебету – суми отриманої готівки за звітний період, а оборот по кредиту – суми витраченої готівки. Для того, щоб визначити кінцеве сальдо по рахунку 30 «Готівка», слід до початкового сальдо додати дебетовий оборот і відняти кредитовий оборот готівкових коштів. Типові бухгалтерські записи, які використовувало підприємство для обліку готівкових коштів, наведено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Відображення в обліку операцій з надходження й витрачання готівкових коштів у ТОВ «ЛАН»

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
1	Отримано готівку з поточного рахунку в банку на господарські потреби	301	311
2	Отримано готівку від покупця в оплату раніше наданих послуг	301	361
3	Повернуто в касу залишок невикористаних підзвітних сум	301	372
4	Отримано орендну плату готівкою від орендарів нежитлового приміщення	301	685
5	Повернуто до каси надлишково видану заробітну плату	301	661
6	Зараховано на поточний рахунок готівку, що надійшла з каси	311	301
7	Видано грошові кошти в підзвіт на господарські потреби	372	301
8	Виплачено готівкою заробітну плату працівникам	661	301

*Джерело: згруповано за інформацією отриманою у ТОВ «ЛАН»*

Суми готівкових коштів на даному рахунку відображалися на підставі проведених касових звітів і первинних документів, які додавалися до них. Далі всі

дані узагальнювалися у Журналі 1.1 – за кредитовими оборотами рахунку 30 та у Відомості 1.1. – за дебетовими оборотами рахунка 30.

Для обліку наявності та руху коштів, які знаходяться на поточному рахунку в банку ТОВ «ЛАН» використовує рахунок 31 «Рахунки в банках», а саме субрахунок – 311 «Поточні рахунки в національній валюті».

Рахунок 31 є балансовим, основним, активним та грошовим і належить до групи рахунків господарських засобів. За дебетом відображається надходження грошових коштів на рахунок в банку, а за кредитом – списання коштів [13, с. 123]. Механізм відображення на синтетичному рахунку інформації про грошові кошти в банку відображено на рис. 2.2.

Дебет	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	Кредит
Сд (п) – наявність грошових коштів на рахунку на початок звітнього періоду		«-»
«+» Надходження коштів		«-» Витрачання (списання) коштів
Об (Дт) – сума отриманих коштів на рахунок за звітний період		Об (Кт) – сума витрачених (списаних) коштів з рахунку за звітний період
Сд (к) – наявність грошових коштів на поточному рахунку на кінець звітнього періоду		

Рисунок 2.2 – Структура рахунку 311 «Поточні рахунки в національній валюті»

*Джерело: згруповано за інформацією [37, 38]*

Основними джерелами надходження грошових коштів на поточний рахунок в ТОВ «ЛАН» є:

- надходження орендних платежів від орендарів;
- отримання поворотної фінансової допомоги;
- безоплатне одержання коштів;
- повернення постачальниками невикористаних авансів.

Підприємство витрачає грошові кошти з поточного рахунку в банку на такі цілі: виплата заробітної плати працівникам, сплата податків та зборів до бюджету, перерахування авансів постачальникам, оплата за товари, роботи та послуги, сплата комунальних послуг, оплата послуг зв'язку тощо. Основні господарські

операції ТОВ «ЛАН», що стосуються обліку грошових коштів на поточному рахунку в банку представлено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2 – Відображення в обліку надходження та витрачання коштів на рахунку в банку у ТОВ «ЛАН»

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
1	Отримано орендну плату	311	377
2	Отримано поворотну фінансову допомогу	311	55
3	Безоплатно отримано кошти	311	422
4	Виплачено заробітну плату працівникам	661	311
5	Сплата податків до бюджету	64	311
6	Проведено розрахунки з постачальниками	631	311
7	Оплата адміністративних витрат	92	311
8	Оплата збутових витрат	93	311

*Джерело: згруповано за інформацією отриманою у ТОВ «ЛАН»*

Основним документом, який є підставою для відображення інформації про безготівкові розрахунки у обліку є виписка банку та підтверджуючі документи, що до неї додаються.

ТОВ «ЛАН» узагальнює інформації про рух грошових коштів на поточному рахунку за місяць у Журналі 1.2 (за кредитовим оборотом рахунку 311) та Відомості 1.2 (за дебетовим оборотом рахунку 311).

Оскільки ТОВ «ЛАН» веде автоматизований облік за допомогою 1С:Бухгалтерії, інформацію про безготівкові розрахунки підприємства можна узагальнювати у будь-який час за допомогою таких звітів:

- аналіз рахунку 311 – дає можливість переглянути обороти між рахунком 311 та кореспондуючими з ним рахунками за будь-який період (Додаток Р);
- оборотно-сальдова відомість по рахунку 311 – показує сальдо на початок і кінець періоду по рахунку 311, а також його обороти в розрізі кожного контрагента (Додаток С);
- картка рахунку 311 – дає детальну інформацію про всі бухгалтерські проведення в яких було використано рахунок 311 за обраний період часу;

– Головна книга – є зведеним реєстром, який відображає узагальнені дані про всі господарські операції підприємства за звітний період у розрізі кожного рахунку.

Завершальним етапом облікового процесу є складання фінансової звітності, яка формується за допомогою спеціальних процедур групування, підрахунку та обробки даних бухгалтерського обліку. Оскільки грошові кошти та їх еквіваленти є найліквіднішими активами підприємства, вони потребують постійного та повного контролю за їх відображенням у фінансовій звітності.

ТОВ «ЛАН» є малим суб'єктом господарювання, і відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку 25 складає спрощену фінансову звітність у таких двох формах – Баланс та Звіт про фінансові результати [39].

У Балансі ТОВ «ЛАН» узагальнюється інформація про наявність грошових коштів на початок та кінець періоду, з чого можна визначити лише величину їх збільшення або навпаки - зменшення. Інформація про рух грошових коштів відображається у розділі II «Оборотні активи» балансу, а саме у рядку 1165 «Грошові кошти та їх еквіваленти» [40, с. 40]. Джерелом інформації для заповнення цього рядка у підприємства є дані по рахунку 31.

Оскільки сьогодні підприємство здійснює лише безготівкові розрахунки, то для їх аналізу можна використати дані Балансу за 2019-2021 роки (табл. 2.3 )

Таблиця 2.3 – Оцінка безготівкових коштів ТОВ «ЛАН» за 2019-2021 роки

Показник	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Безготівкові кошти, тис. грн.	1,0	29,1	58,4
Абсолютне відхилення до попереднього року, тис. грн.		28,1	29,4
Відносне відхилення до попереднього року, %		2 810	100,69
Частка безготівкових коштів у оборотних активах, %	0,08	2,48	3,21
Абсолютне відхилення до попереднього року, п.п.		2,40	0,73
Частка безготівкових коштів у активах, %	0,04	0,81	1,32
Абсолютне відхилення до попереднього року, п.п.		0,7	0,51

*Джерело: складено автором на основі даних Балансу ТОВ «ЛАН» за 2019-2021 роки*

Аналізуючи безготівкові кошти ТОВ «ЛАН» можна відмітити, що за досліджуваний період динаміка безготівкових коштів мала позитивну тенденцію.

Так, у 2020 році проти 2019 року приріст грошових коштів склав 28,1 тис. грн. або 2 810%, у 2021 році проти 2020 року – 29,3 тис. грн. або 100,69%.

Частка безготівкових коштів у оборотних активах найбільшою була у 2021 році – 3,21%, а найменшою у 2019 році – 0,08%. На збільшення частки безготівкових коштів у оборотних активах ТОВ «ЛАН» у 2021 році вплинуло зменшення запасів та інших оборотних активів.

У капіталі ТОВ «ЛАН» питома вага безготівкових коштів з кожним роком збільшується, від 0,04 у 2019 році до 1,32 % у 2021 році.

Наочно динаміку безготівкових коштів підприємства за період з 2019 по 2021 роки зображено на рис. 2.3.

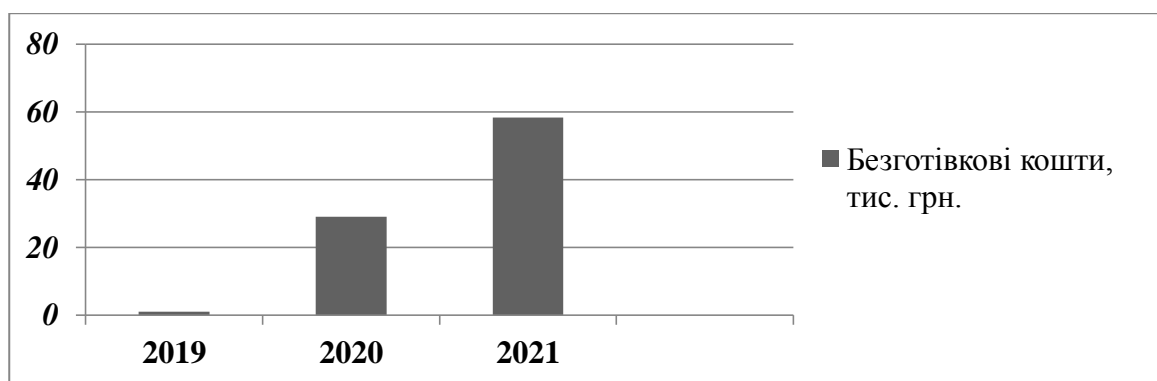


Рисунок 2.3 – Динаміка безготівкових коштів ТОВ «ЛАН» за 2019-2021 роки, тис. грн.

*Джерело: складено автором на основі даних Балансу ТОВ «ЛАН» за 2019-2021 роки*

Відповідно до рис. 2.3, обсяг безготівкових коштів був найбільшим у 2021 році, що було зумовлено зростанням надходжень коштів від реалізації послуг та отриманих авансів від замовників та зменшення витрат від інвестиційної діяльності, порівняно з попереднім періодом.

Наступною формою звітності, яку складає підприємство є Звіт про фінансові результати, у ньому інформації про джерела надходження та напрями витрачання грошових коштів немає, оскільки даний звіт відображає лише суми нарахованих доходів та витрат, а також отриманий протягом року прибуток (збиток). Тому дана форма є неактуальною для дослідження зміни грошових коштів підприємства.

Найповнішу інформацію про грошові кошти підприємства відображає Звіт про рух грошових коштів. Він узагальнює інформацію про надходження та витрачання грошей в результаті діяльності підприємства протягом звітного періоду. Даний звіт складається за звітний період наростаючим підсумком з початку року в тисячах гривень. Для того, що порівнювати інформацію у звіті надаються дані за попередній період. Також, цей звіт містить дані про рух грошових коштів у розрізі операційної, фінансової та інвестиційної діяльності [40].

Підприємства можуть скласти Звіт про рух грошових коштів за прямим або непрямим методом.

Прямий метод звіту передбачає, що чистий рух грошових коштів за звітний період слід розраховувати як суму всіх різниць між надходженнями та витрачанням грошових коштів у розрізі кожного виду діяльності.

Звіт про рух грошових коштів за непрямим методом заповнюється на основі даних Балансу та Звіту про фінансові результати, оскільки «перший розділ звіту передбачає коригування прибутку (або збитку) від звичайної діяльності на такі показники як: амортизація, прибуток (збиток) від неопераційної діяльності, інші негрошові операції, зміни залишків кредиторської та дебіторської заборгованості та інші» [41]. Даний метод є складнішим від попереднього, але його часто використовують у світовій практиці.

Оскільки ТОВ «ЛАН» є малим підприємством, то Звіт про рух грошових коштів до податкової служби не подає. Проте, з метою ефективного прийняття управлінських рішень та здійснення контролю за використання грошових коштів протягом року, за розпорядженням керівника, на підприємстві складається ще одна форма звітності - Звіт про рух грошових коштів за прямим методом (Додаток Т). Таким чином, даний звіт є додатковим джерелом інформації для аналізу грошових потоків підприємства.

У ТОВ «ЛАН» звіт про рух грошових коштів в основному охоплює обороти по рахунку 31 «Рахунки в банках». Для кращого розуміння динаміки

зміни чистого руху коштів за 2019-2021 роки проведено аналіз надходжень та витрачання грошових коштів, що представлено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Надходження та витрачання грошових коштів ТОВ «ЛАН» за 2019-2021 роки, тис. грн.

Показник (тис. грн.)	Роки:			Зміни в абсолютних величинах 2021р. порівняно з:	
	2019	2020	2021	2019	2020
1	2	3	4	5	6
Надходження від:					
- операційної діяльності	2032	2401	2996	964	595
- інвестиційної діяльності	-	-	-	-	-
- фінансової діяльності	33	209	-	-	-
Витрачання в результаті:					
- операційної діяльності	(1896)	(2368)	(2799)	(903)	(431)
- інвестиційної діяльності	(173)	(214)	(168)	(5)	(46)
- фінансової діяльності	(6)	-	-	-	-
Чистий рух коштів від операційної діяльності	136	33	197	61	164
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	(173)	(214)	(168)	(5)	(46)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	27	209	-	-	-
<b>Чистий рух коштів за звітний період</b>	<b>(10)</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>39</b>	<b>1</b>

*Джерело: складено автором на основі Звіту про рух грошових коштів ТОВ «ЛАН» за 2019-2021 роки*

Аналіз надходження та витрачання грошових коштів за досліджуваний період показав, що показник чистого руху коштів має відносно позитивну тенденцію до зростання. Так, у 2021 році він збільшився на 39 тис. грн. у порівнянні з 2019 роком. Це було спричинено зменшенням витрат на придбання необоротних активів на 5 тис. грн. і відсутністю витрат на погашення позик. Також, слід зазначити, що у 2021 році були збільшені надходження від основної діяльності на 964 тис. грн., що дало можливість покрити всі витрати та отримати позитивний результат чистого руху коштів за період.

Проте, проведене порівняння 2021 року із 2020, свідчить, що чистий рух коштів збільшився на 1 тис. грн., хоча даний показник є позитивним, але у порівнянні з 2019 роком його збільшення є невеликим, це могло бути спричинено відсутністю надходжень від власного капіталу у 2021 році.

Таким чином, завдяки тому, що підприємство складає ще додатковий звіт на вимогу керівництва, у якому відображає рух грошових коштів за період, це дає можливість удосконалити управлінські рішення з приводу раціонального та ефективного використання грошових коштів та скласти прогноз на майбутній період.

### **2.3. Шляхи вдосконалення обліку операцій з готівковими та безготівковими грошовими коштами в національній валюті в ТОВ «ЛАН»**

Дослідження сучасного стану обліку операцій з безготівковими грошовими коштами, показало, що ТОВ «ЛАН» дотримується усіх вимог чинного законодавства, проте має деякі проблеми, які перешкоджають здійснювати обліковий процес ефективно. Серед всіх недоліків основними, на нашу думку, є:

– Застаріла бухгалтерська програма. ТОВ «ЛАН» сьогодні для ведення бухгалтерського обліку використовує застарілу версію програми 1С:Бухгалтерія. Вона має такі недоліки: довго проводить господарські операції, має неактуальні форми первинних документів, неможливість власноруч налаштувати інтерфейс. Таким чином, використання даного бухгалтерського продукту створює перешкоди для ефективного ведення бухгалтерського обліку. Дану проблему можна вирішити шляхом оновлення бухгалтерської програми або заміни на іншу.

– Відсутність постійного контролю правильності здійснення безготівкових операцій. Всі грошові розрахунки на підприємстві здійснює головний бухгалтер за розпорядженням керівника. Якщо при проведенні цих операцій бухгалтер здійснить навмисно або ненавмисно якісь помилки, наприклад: вкаже невірну суму коштів у платіжній інструкції або неправильні банківські реквізити контрагента, це може призвести до неналежного використання грошових коштів. Для того, щоб цього уникнути, керівник повинен проводити постійний

моніторинг використання грошових коштів і при цьому передбачати можливі шахрайства, крадіжки або помилки бухгалтера.

– Недостатня кількість внутрішньої звітності, яка відображала б своєчасне здійснення безготівкових операцій. Керівник ТОВ «ЛАН» контролює використання грошових коштів за допомогою звіту про надходження та витрачання коштів, який складає головний бухгалтер за підсумками роботи в кінці кожного місяця. На наш погляд, даний звіт не надає повної інформації про безготівкові розрахунки тому, що узагальнює всі операції пов'язані з грошовими коштами, і не деталізує чи своєчасно були витрачені кошти, наприклад: на виплату заробітної плати працівникам, на розрахунки з бюджетом за податками та зборами, на оплату рахунків постачальників. Для того, щоб контролювати своєчасність здійснення грошових розрахунків, слід розробити план використання коштів на місяць або звіт план-факт в розрізі кожної статті витрат з деталізацією кожного контрагента.

Ці всі проблеми обліку грошових коштів можуть мати негативний вплив на фінансову стійкість підприємства, точність фінансової звітності, репутацію та успішне ведення господарської діяльності.

Ефективне ведення бухгалтерського обліку безготівкових грошових коштів у національній валюті на ТОВ «ЛАН» має велике значення для успішного управління фінансами підприємства. Тому для розв'язання наявних проблем пропонуємо такі шляхи удосконалення обліку цих об'єктів.

1. Оновлення або заміна наявної бухгалтерської програми. Сьогодні ТОВ «ЛАН» для ведення автоматизовано обліку використовує програмний продукт 1С:Бухгалтерія версії 7.7. Дана версія є несучасною і потребує оновлення до новіших, таких як 8.0 або 8.3. Але на нашу думку, підприємству краще замінити цей програмний продукт, на більш актуальний нині, наприклад М.Е.Дос або MASTER:Бухгалтерія.

Наприклад, М.Е.Дос є українським програмним забезпеченням, який дає можливість легко обмінюватися електронними документами з різними контрагентами та подавати фінансову звітність до податкових органів. Його

можуть використовувати у своїй роботі будь-які фізичні особи-підприємці та юридичні особи незалежно від виду діяльності та системи оподаткування.

Програма М.Е.Дос складається із різних модулів, які дають можливість кожному клієнту обрати для себе зручну модифікацію відповідно до своєї діяльності. Найпоширенішими модулями є: електронний документообіг, звітність, банківські рахунки, облік ПДВ, корпорація, зарплата, РРО [42].

Як ще одна альтернатива 1С:Бухгалтерії є використання бухгалтерської програми MASTER: Бухгалтерія. Даний продукт розроблений для українського ринку, з метою ведення бухгалтерського обліку та складання звітності на малих та середніх підприємствах. Він доступний у хмарному або стаціонарному вигляді.

На MASTER:Бухгалтерію легко перейти з будь-яких бухгалтерських програм, оскільки всі дані про підприємство (контрагенти, співробітники, інформація по договорах тощо) можна автоматично перенести в цю програму. Функціонал MASTER:Бухгалтерії дає можливість вести облік всіх господарських операцій, що відбуваються на підприємстві, а саме здійснювати:

- облік грошових коштів та їх еквівалентів;
- облік розрахунків із замовниками та постачальниками;
- облік надходження та списання товарно-матеріальних цінностей та малоцінних та швидкозношуваних предметів;
- облік надходження, вибуття, амортизації основних засобів;
- облік витрат;
- складання та подання податкової та фінансової звітності [43].

Аналізуючи стан електропостачання в нашій країні та проблеми, які були минулого року, радимо ТОВ «ЛАН» обрати другу альтернативу заміни 1С:Бухгалтерії. Оскільки MASTER:Бухгалтерія надає можливість своїм клієнтам працювати у хмарному середовищі, тобто не бути прив'язаним до стаціонарного робочого місця, яке фізично функціонує від електрики і якщо її вимикають, бухгалтер фізично не може повноцінно вести автоматизований облік. Для того,

щоб обліковий процес був доступний будь-коли, краще використовувати хмарні сервіси, які мають ряд переваг:

- доступність з будь-якого місця, тобто можливість отримувати доступ до своїх бухгалтерських даних з будь-якого пристрою, який має підключення до мережі Інтернет;

- зручний обмін інформацією, оскільки всі дані зберігаються в хмарному середовищі, то можна швидко надіслати, отримати або поділитися документами з керівником та співробітниками підприємства;

- безпека даних - багато хмарних бухгалтерських систем мають високий рівень захисту, оскільки використовують шифрування, резервне копіювання даних, процедури захисту від несанкціонованого доступу тощо;

- економія витрат - ведення обліку за допомогою хмарного середовища є економічно вигідним, оскільки не потрібно інвестувати кошти в дороге обладнання або програмне забезпечення. Підприємству достатньо заплатити за використання послуг хмарного середовища або підписку на бухгалтерську систему.

Таким чином ведення бухгалтерського обліку у хмарному середовищі надає ефективність, зручність, безпеку та доступність в роботі з бухгалтерськими даними, що допомагає покращити фінансове управління підприємством.

2. Підготовка персоналу. Забезпечення належної підготовки та навчання персоналу, який займається обліком грошових операцій, є важливим елементом вдосконалення процесів обліку. Це можна забезпечити за допомогою відвідувань регулярних тренінгів та курсів, які допоможуть працівникам оновити свої знання, бути в курсі останніх тенденцій та нормативних вимог, а також використовувати ефективні інструменти та методики в обліку.

3. Впровадження системи внутрішньої звітності. Розробка системи внутрішньої звітності дозволить отримувати регулярну інформацію про стан грошових коштів, аналізувати результати й приймати управлінські рішення на основі актуальних даних. Оскільки досліджуване підприємство не подає до контрольних органів звіт про рух грошових коштів, але для внутрішнього

контролю його складає, вважає що цього недостатньо для повного та ефективного контролю за грошовими потоками й тому пропонуємо вести ще додаткові звіти, наприклад: звіт про банківські операції, звіт про розрахунки з клієнтами, звіт про розрахунки з постачальниками, звіт про планову реалізацію тощо.

4. Моніторинг та аналіз грошових потоків. Слід вести постійний моніторинг та аналіз грошових потоків на підприємстві. Це дозволить виявляти неправомірні витрати, затримки в оплаті, збитки та інші проблеми, а також розробити стратегії оптимізації грошових потоків.

5. Впровадження системи внутрішнього контролю. Встановлення ефективних систем внутрішнього контролю допоможе забезпечити належний рівень безпеки та точність обліку операцій з грошовими коштами. Дана система може включати звірку банківських виписок, затвердження платежів та інше.

Отже, вдосконалення обліку операцій з грошовими коштами на ТОВ «ЛАН» вимагає системного підходу. Керівництву важливо приділити увагу не лише на впровадженню сучасних технологій, але й на розвиток та навчання персоналу та запровадження ефективного контролю за дотриманням законодавчих вимог та внутрішніх правил. Крім того, важливо постійно оцінювати результативність впроваджуваних змін і за потреби пристосовувати їх до зовнішніх та внутрішніх умов.

## ВИСНОВКИ

Таким чином, на основі проведеного дослідження можна зробити такі висновки.

1. Визначенню економічної сутності грошових коштів була приділена велика кількість праць вітчизняних та зарубіжних науковців, які трактували даний термін по-різному. Проте дослідивши їх можна вважати грошові кошти важливим елементом ефективного функціонування підприємства, вони відображає його найліквідніші активи та складаються з готівки, коштів на рахунках в банку, коштів в дорозі, а також депозитів до запитання.

2. Основними функціями грошових коштів є міра вартості, засіб обігу, засіб нагромадження, засіб платежу та світові гроші. Кожна з цих функцій має свою особливість, але вони завжди діють у взаємозв'язку з іншими, оскільки у своїй єдності становлять реальне функціонування грошової маси.

3. Товариство з обмеженою відповідальністю «ЛАН» є малим суб'єктом господарювання, що надає послуг з оренди нежитлового приміщення фізичним та юридичним особам. Свою діяльність підприємство здійснює відповідно до Статуту. Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності покладено на бухгалтерську службу на чолі з головним бухгалтером. Формою ведення обліку є автоматизована із застосуванням бухгалтерської програми 1С:Бухгалтерія. Підприємство використовує у своїй діяльності лише безготівкові розрахунки в національній валюті, оскільки надання послуг оренди та розрахунки з постачальниками здійснюються відповідно до договорів у яких передбачена саме дана форма розрахунків. Також підприємство не контактує з іноземними контрагентами, і не використовує іноземну валюту у своїй діяльності.

4. ТОВ «ЛАН» веде бухгалтерського обліку відповідно до Наказу про облікову політику підприємства. Відповідно до даного документу, грошові кошти підприємства включають кошти на рахунках в банку та депозити до запитання. Проте раніше підприємство використовувало і готівкову форму грошових коштів, але від неї відмовилося через економічні, фінансові та організаційні причини.

5. Для ведення обліку готівкових коштів ТОВ «ЛАН» використовувало активний рахунок 301 «Готівка в національній валюті». За дебетом відображалися надходження готівки, а за кредитом її витрачання. Всі дані після відображення на рахунках обліку узагальнювалися у Журналі 1.1 та Відомості 1.1. Сьогодні підприємство використовує у своїй діяльності лише безготівкові розрахунки для обліку яких використовують рахунок 311 «Поточні рахунки в банках». Узагальнену інформацію про грошові кошти підприємство відображає у звітності: Балансі та Звіті про фінансові результати, які подає до контролюючих органів. Для власного контролю за використання грошових коштів на підприємстві використовується додатковий звіт - Звіті про грошові кошти. Даний звіт складають за прямим методом, тобто узагальнюються всі надходження та витрачання грошових коштів у розрізі, операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства.

6. Основними шляхами вдосконалення бухгалтерського обліку безготівкових розрахунків у ТОВ «ЛАН» є: заміна бухгалтерської програми на сучаснішу, наприклад: М.Е.Дос або MASTER:Бухгалтерія. На наш погляд, краще обрати MASTER:Бухгалтерію, оскільки даний продукт дає можливість працювати у хмарному середовищі, які мають ряд переваг: доступність з будь-якого місця, зручний обмін інформацією, безпека даних, економія витрат тощо. Також слід регулярно надавати можливість працівникам бухгалтерії покращувати свої знання за допомогою різних навчань, впровадити системи внутрішньої звітності та ефективну систему внутрішнього контролю.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Економікс: підручник / за ред. К.Р.Макконел, С.Л. Бро. Київ: Інфра-М, 2003. 993 с.
2. Підніміть свій фінансовий IQ: підручник / за ред. Р.Т. Кийосакі; за пер. С. Є. Борич. Київ: Попурі. 2009. 256 с.
3. Бухгалтерський словник. [Уклад.: Ф.Ф.Бутинець]. Житомир: Рута, 2001. 224 с.
4. Дерій М.В. Дефініції «грошові кошти» і «грошові потоки»: відмінності та взаємозв'язок. *Економічний аналіз. Збірник наукових праць*. 2010. Вип. 6. С. 60-64.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Дата оновлення: 17.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 04.05.2023).
6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів»: вид. Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 02.05.2023).
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2009 р. № 1541 . Дата оновлення 24.12.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 02.05.2023).
8. Івченко Л.В. Сутність грошових коштів: підходи до визначення. *Глобальні та національні проблеми економіки. Збірник наукових праць*. 2016. Вип. 10. С. 798-803.
9. Остафійчук С.М. Грошові кошти та їх еквіваленти - найліквідніші активи підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету: Серія: Економіка*. 2011. Спецвип. 33. Ч. 2. С. 215–220.
10. Фінансова грамотність : навч. посібник / за заг. ред. Т.С. Смовженка. Київ. 2013. 311 с.

11. Остафійчук С.М. Класифікація грошових коштів та їх еквівалентів для потреб бухгалтерського обліку та економічного аналізу. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2011. Вип. 20. Ч. 2. С. 261-267.

12. Зінченко О.В. Сутність та класифікація грошових коштів. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Збірник наукових праць*. 2019. Вип. 38. С. 390-397.

13. Фінансовий облік: підручник / за ред. Я. Д. Крупки , З. В. Задорожного , Н. В Гудзя. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 451 с.

14. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг : затв. Постановою Правління Національного банку України від 29.07.2022 № 163. Дата оновлення: 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звертання: 02.05.2023).

15. Матвеева В.В., Гайдаржинська О.М. Дослідження теоретичних аспектів організації та здійснення безготівкових розрахунків. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Збірник наукових праць*. 2018. Вип. 15. С. 863-866.

16. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.02.2018 р. № 2473-VIII. Дата оновлення: 01.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звертання: 03.05.2023).

17. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 «Вплив зміни валютних курсів»: вид. Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 02.05.2023).

18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» : затв. наказом Міністерством фінансів України від 10.08.2000 № 193. Дата оновлення: 17.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 02.05.2023).

19. Про платіжні послуги : Закон України від 30.03.2021 р. № 1591-XI. Дата оновлення: 01.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звертання: 07.05.2023).

20. Побережець О.В., Гусєв А.О. Ліквідність балансу підприємства та методика її визначення. *Приазовський економічний вісник*. 2021. Вип. 2 (25). С. 223-230.
21. Мельник Т.А., Лобач К.В. Методи оцінки ліквідності підприємства. *Наукові записки*. 2016. Вип. 20. С.79-88.
22. Клименко О.В. Теоретичне визначення та класифікація грошових потоків підприємства. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2013. Вип. 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2336> (дата звернення: 03.05.2023).
23. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник / за ред. Ф.Ф. Бутинця. Житомир : ПП «Рута». 2010. 608 с.
24. Юдіна С.В., Павленко І.В. Класифікація грошових потоків та їх вплив на фінансову стійкість підприємства. *Інфраструктура ринку. Збірник наукових праць*. Вип. 48. 2020. С. 257-261.
25. Господарський кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 р. № 436 – IV. Дата оновлення 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 31.05.2023).
26. Кодекс Законів про працю в Україні: Кодекс від 10.12.1971 р. № 322 – VIII. Дата оновлення 27.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 31.05.2023).
27. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 р. № 2120-IX. Дата оновлення: 17.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 09.05.2023).
28. Податковий кодекс України: Кодекс від 02.12.2010 р. №2755-VI. Дата оновлення 06.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 09.05.2023).
29. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 02.05.2023).

30. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і змін у фінансових звітах» : затв. наказом Міністерством фінансів України від 28.05.1999 № 137. Дата оновлення: 10.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 03.05.2023).

31. Про облікову політику : лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 № 31-34000-10-5/27793. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 03.05.2023).

32. Гаркуша С.А. Автоматизація обліку: форма чи система? *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Збірник наукових праць*. 2017. Вип. 5. С. 197-199.

33. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : затв. постановою Правління Національного банку України від 29.12.2017 № 148. Дата оновлення 08.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 11.05.2023).

34. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX. Дата оновлення: 06.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 11.05.2023).

35. Радінова Н.Й., Терещук В.В. Розрахункові операції за допомогою дистанційних банківських послуг: переваги та недоліки. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2016. Вип. 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4784> (дата звернення: 09.05.2023).

36. Основи бухгалтерського обліку: навчальний посібник / за заг. ред. Ю.С.Серпенінової. Суми : Видавництво «Винниченко М.Д.». 2016. 266 с.

37. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. №291. Дата оновлення: 26.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 11.05.2023).

38. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язання і господарських операцій підприємств і організацій : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 11.05.2023).

39. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» : затв. наказом Міністерством фінансів України від 25.02.2000 № 39. Дата оновлення: 17.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 11.05.2023).

40. Фінансова звітність підприємств: навчально-методичний посібник / за ред. С. В. Приймака, М. Т. Костишина, Д. В. Долбнева. Львів: Ліга, 2016. 268 с

41. Онищенко В.В. Звіт про рух грошових коштів 2023. *Цифрове видавництво Експертус*. 2023. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7086-zvt-pro-ruh-groshovih-koshtv>(дата звернення 13.05.2023).

42. Офіційний сайт компанії М.Е.Дос. URL: <https://medoc.ua/> (дата звернення 14.05.2023).

43. Офіційний сайт компанії MASTER:Бухгалтерія URL: <https://masterbuh.com/> (дата звернення 14.05.2023).

44. М.П. Городиський, І.Р. Поліщук, Ю.В. Якимцева Методика розробки та використання засобів хмарних технологій в обліку. *Економіка, управління та адміністрування. Збірник наукових праць*. 2021. Вип. 2. С. 37-46.

45. Про банк і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. Дата оновлення: 28.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 07.05.2023).

46. Інструкція про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків : затв. Постановою Правління Національного банку України від 29.07.2022 № 162. Дата оновлення: 01.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звертання: 07.05.2023).

47. Бухгалтерський облік : навч. посібник / за ред. Н.Є. Скоробогатова. Київ, КПІ ім. Ігоря Сікорського, вид-во «Політехніка», 2017. 248 с.

48. Бухгалтерський облік: підручник / за ред. Р.Ф. Бруханського. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 480 с.

49. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч. посібник / за заг. ред. М.І. Скрипника. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 340 с.

# ДОДАТКИ

Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

**ВИПИСКА**

**з Єдиного державного реєстру юридичних осіб,  
фізичних осіб-підприємців та громадських формувань**

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "Л А  
Н"**

*Ідентифікаційний код юридичної особи:*

20586982

*Місцезнаходження юридичної особи:*

07400, КИЇВСЬКА ОБЛ., МІСТО БРОВАРИ, ВУЛИЦЯ ЯРОСЛАВА  
МУДРОГО, БУДИНОК 36-А, КВАРТИРА 47

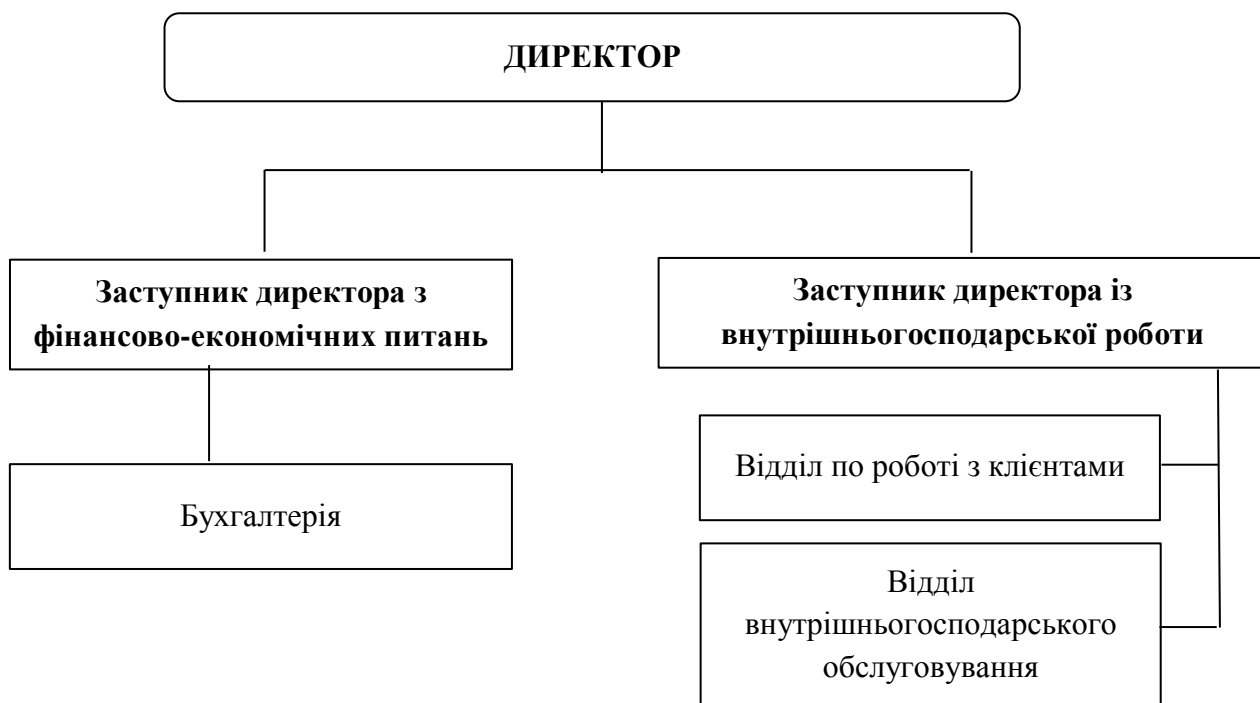
*Дата державної реєстрації, дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі  
юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань:*

19.07.1995, 19.10.2005, 1 355 120 0000 001084

*Прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені  
юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, та наявність  
обмежень щодо представництва від імені юридичної особи або фізичної  
особи-підприємця:*

ДЕМУСЬ ЛЕОНІД ВОЛОДИМИРОВИЧ - керівник

*Організаційна структура підприємства*



## Фінансова звітність ТОВ «ЛАН» за 2020-2021 рр.

Додаток 1  
до Національного положення (стандарту)  
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова  
звітність"  
(пункт 5 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

## Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ " ЛАН "	Дата (рік, місяць, число)	Коди
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	2021   01   01
Організаційно-правова форма господарювання	240	за КОАТУУ	20586982
Вид економічної діяльності	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	за КОПФГ	3210600000
Середня кількість працівників, осіб	8	за КВЕД	240
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		68.20
Адреса, телефон	вулиця Ярослава Мудрого, буд. 36/А, кв. 47, м. БРОВАРИ, КИЇВСЬКА обл., 07400		0674094463

1. Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Необоротні активи</b>			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	( - )	( - )
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 189,3	2 403,7
Основні засоби :	1010	-	-
первісна вартість	1011	-	-
знос	1012	( - )	( - )
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1095</b>	<b>1 189,3</b>	<b>2 403,7</b>
<b>II. Оборотні активи</b>			
Запаси :	1100	714,1	40,5
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	7,3	25,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	230,3	531,2
у тому числі з податку на прибуток	1136	18,7	100,2
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	269,4	545,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1,0	29,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	0,7	3,2
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1195</b>	<b>1 222,8</b>	<b>1 174,1</b>
<b>III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття</b>	<b>1200</b>	-	-
<b>Баланс</b>	<b>1300</b>	<b>2 412,1</b>	<b>3 577,8</b>

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Власний капітал</b>			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 300,0	2 300,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	595,0	1 109,9
Неоплачений капітал	1425	( 881,1 )	( 671,8 )
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1495</b>	<b>2 013,9</b>	<b>2 738,1</b>
<b>II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення</b>			
<b>III. Поточні зобов'язання</b>			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1,7	2,2
розрахунками з бюджетом	1620	246,7	692,7
у тому числі з податку на прибуток	1621	14,7	224,5
розрахунками зі страхування	1625	4,7	8,9
розрахунками з оплати праці	1630	29,3	28,7
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	28,2	19,5
<b>Усього за розділом III</b>	<b>1695</b>	<b>310,6</b>	<b>752,0</b>
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття</b>			
Баланс	1900	2 412,1	3 577,8

2. Звіт про фінансові результати  
за \_\_\_\_\_ Рік 2020 \_\_\_\_\_ р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 985,4	1 691,4
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
<b>Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)</b>	<b>2280</b>	<b>1 985,4</b>	<b>1 691,4</b>
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( 1 125,2 )	( 1 052,1 )
Інші операційні витрати	2180	( 147,2 )	( 187,9 )
Інші витрати	2270	( - )	( - )
<b>Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)</b>	<b>2285</b>	<b>( 1 272,4 )</b>	<b>( 1 240,0 )</b>
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	713,0	451,4
Податок на прибуток	2300	( 128,3 )	( 81,3 )
<b>Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)</b>	<b>2350</b>	<b>584,7</b>	<b>370,1</b>

Керівник

\_\_\_\_\_ (підпис)

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ (підпис)

ЕП Демусь  
Леоній  
Володимирович

Демусь Володимир Леонідович

\_\_\_\_\_ (ініціали, прізвище)

Тітова Ірина Іванівна

\_\_\_\_\_ (ініціали, прізвище)

Додаток 1  
до Національного положення (стандарту)  
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова  
звітність"  
(пункт 4 розділу I)

**ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО**

**Фінансова звітність малого підприємства**

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЛАН"	Дата (рік, місяць, число)	2022   01   01
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	20586982
Організаційно-правова форма господарювання	240	за КАТОТТГ <sup>1</sup>	UA32040050010081797
Вид економічної діяльності	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	за КОПФГ	240
Середня кількість працівників, осіб	8	за КВЕД	68.20
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон	вулиця Ярослава Мудрого, буд. 36/А, кв. 47, м. БРОВАРИ, КИЇВСЬКА обл., 07400		067-409,44

**1. Баланс на 31 грудня 2021 р.**

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Необоротні активи</b>			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	( - )	( - )
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 403,7	2 571,2
Основні засоби :	1010	-	21,9
первісна вартість	1011	-	21,9
знос	1012	( - )	( - )
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1095</b>	<b>2 403,7</b>	<b>2 593,1</b>
<b>II. Оборотні активи</b>			
Запаси :	1100	40,5	0,8
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	25,0	133,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	531,2	759,7
у тому числі з податку на прибуток	1136	100,2	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	545,1	837,0
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	29,1	58,4
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	3,2	33,0
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1195</b>	<b>1 174,1</b>	<b>1 822,3</b>
<b>III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття</b>	<b>1200</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Баланс</b>	<b>1300</b>	<b>3 577,8</b>	<b>4 415,4</b>

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Власний капітал</b>			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 300,0	2 300,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 109,9	1 602,4
Неоплачений капітал	1425	( 671,8 )	( 671,8 )
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1495</b>	<b>2 738,1</b>	<b>3 230,6</b>
<b>II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення</b>			
<b>III. Поточні зобов'язання</b>			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2,2	11,8
розрахунками з бюджетом	1620	692,7	900,4
у тому числі з податку на прибуток	1621	224,5	105,6
розрахунками зі страхування	1625	8,9	5,1
розрахунками з оплати праці	1630	28,7	37,4
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	19,5	142,4
<b>Усього за розділом III</b>	<b>1695</b>	<b>752,0</b>	<b>1 097,1</b>
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття</b>			
<b>Баланс</b>	<b>1900</b>	<b>3 577,8</b>	<b>4 415,4</b>

**2. Звіт про фінансові результати**  
за \_\_\_\_\_ Рік 2021 \_\_\_\_\_ р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 470,5	1 985,4
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
<b>Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)</b>	<b>2280</b>	<b>2 470,5</b>	<b>1 985,4</b>
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( 1 588,8 )	( 1 125,2 )
Інші операційні витрати	2180	( 279,6 )	( 147,2 )
Інші витрати	2270	( - )	( - )
<b>Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)</b>	<b>2285</b>	<b>( 1 868,4 )</b>	<b>( 1 272,4 )</b>
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	602,1	713,0
Податок на прибуток	2300	( 108,4 )	( 128,3 )
<b>Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)</b>	<b>2350</b>	<b>493,7</b>	<b>584,7</b>

Керівник \_\_\_\_\_

(підпис)

Головний бухгалтер \_\_\_\_\_

(підпис)

ЕП Демусь  
Леонід  
Володимирович

Демусь Володимир Леонідович

(ініціали, прізвище)

Тітова Ірина Іванівна

(ініціали, прізвище)

<sup>1</sup> Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

## Наказ про облікову політику ТОВ «ЛАН»

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ  
«ЛАН»

## НАКАЗ № 1

## про облікову політику підприємства

07.01.2019

м. Бровари

Відповідно до Закону від 16.07.1999 № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», НП(С)БО та інших нормативно-правових актів, що регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, а також із метою дотримання єдиних методів оцінки, обліку та процедур, використовуваних підприємством для складання та подання фінансової звітності,

## НАКАЗУЮ:

## 1. Загальні положення

- 1.1. Вести бухгалтерський облік і складати фінансову звітність згідно з нормами НП(С)БО.
- 1.2. Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві покласти на бухгалтерську службу підприємства на чолі з головним бухгалтером
- 1.3. Застосовувати загальний План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. З метою забезпечення необхідної деталізації обліково-економічної інформації дозволити головному бухгалтеру своїм розпорядженням вводити додаткову систему субрахунків. Робочі рахунки наведені в додатку № 1 до цього наказу.
- 1.4. Бухгалтерський облік вести з використанням комп'ютерної програми «ІС:Бухгалтерія».
- 1.5. Перед складанням річної фінансової звітності проводити інвентаризацію активів та зобов'язань підприємства станом на 1 грудня поточного року. Для проведення інвентаризації створити постійно діючу комісію.

## 2. Необоротні активи

- 2.1. До основних засобів (далі - ОЗ) відносити матеріальні активи, які утримуються з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, виконання робіт і надання послуг, здавання в оренду іншим особам, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (операційного циклу), а також вартість більша 6 000 грн.
- 2.2. Об'єкт основних засобів підлягає визнанню як актив, якщо
  - існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання
  - вартість його може бути достовірно визначена.
- 2.3. Придбані (створені) основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю, яка включає:
  - суми, що сплачені постачальникам за отримані активи та підрядникам за виконані будівельно-монтажні роботи (без непрямих податків);
  - реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються в зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів;
  - суми ввізного мита;
  - суми непрямих податків, якщо вони не відшкодовуються підприємству;
  - витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження об'єктів основних засобів;
  - інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням об'єкта основних засобів до стану, придатного для використання.

Одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів.

- 2.4. Для визнання об'єктів ОЗ, визначення дати їх уведення в експлуатацію, строку корисного використання і ліквідаційної вартості створити постійно діючу комісію у складі (керівника, в моєї особі та головного бухгалтера). За відсутності спеціальних вказівок комісії в акті про введення в експлуатацію

об'єкта необоротних активів уважати, що об'єкт вводиться в експлуатацію для цілей використання в господарській діяльності підприємства.

**2.5.** Установити метод нарахування амортизації для усіх основних засобів – прямолінійний.

Нарахування амортизації проводити щомісячно.

**2.6.** Необоротні матеріальні активи, вартість яких не перевищує 6 000 грн, а очікуваний строк корисного використання перевищує один рік, відносити до малоцінних необоротних матеріальних активів (далі – МНМА).

**2.7.** Амортизацію МНМА нараховувати в розмірі 100 % вартості, що амортизується, в місяці введення в експлуатацію активу.

**2.8.** Доручити комісії у складі (керівника, в моїй особі та головного бухгалтера) проведення щорічного моніторингу та внесення пропозицій щодо перегляду на кінець звітного року строку корисного використання, ліквідаційної вартості та методу амортизації об'єктів ОЗ у разі зміни очікуваних економічних вигід від їх використання.

### **3. Інвестиційна нерухомість**

**3.1.** Визнавати неподільний об'єкт нерухомості, більше 60 % загальної площі якого передано в операційну оренду, об'єктом інвестиційної нерухомості (далі – ІН).

**3.2.** Об'єкти нерухомості, визнані об'єктами ІН, відображати на дату балансу за первісною вартістю, зменшеною на суму нарахованої амортизації з урахуванням втрат від зменшення корисності та вигід від її відновлення, які визнаються відповідно до НП(С)БО 28 до моменту, поки стане можливим достовірно визначити справедливую вартість таких об'єктів.

**3.3.** Оцінку ІН за справедливою вартістю доручити постійній інвентаризаційній комісії на підставі поточних ринкових цін на подібну нерухомість, що знаходиться на території Київської області, відкоригованих з урахуванням індивідуальних характеристик об'єктів ІН.

**3.4.** Строк корисного використання об'єктів ІН, оцінюваних за первісною вартістю, визначати за кожним об'єктом постійною інвентаризаційною комісією.

**3.5.** Амортизацію об'єктів ІН, оцінюваних за первісною вартістю, нараховувати прямолінійним методом.

### **4. Запаси**

**4.1.** Запасами визнавати активи, якщо існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена. Одиницею бухгалтерського обліку запасів є їх найменування.

**4.2.** Придбані (отримані) або вироблені запаси зараховувати на баланс підприємства за первісною вартістю

**4.3.** Транспортно-заготівельні витрати, пов'язані з придбанням запасів, включати до їх собівартості.

**4.4.** Застосовувати при вибутті запасів метод ФІФО.

**4.5.** До малоцінних швидкозношуваних предметів (далі – МШП) відносити предмети, що використовуються не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року, зокрема: інструменти, господарський інвентар, спеціальне оснащення, спеціальний одяг тощо. При передачі в експлуатацію вартість МШП списувати в розмірі 100% у перший місяць експлуатації.

### **5. Дебіторська заборгованість**

**5.1.** Дебіторську заборгованість визнавати активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод та може бути достовірно визначена її сума.

**5.2.** Дебіторську заборгованість поділяти на довгострокову та поточну.

Частина довгострокової дебіторської заборгованості, яка підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, відображати на ту саму дату в складі поточної дебіторської заборгованості.

Поточну дебіторську заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги визнавати активом одночасно з визнанням доходу від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг та оцінювати за первісною вартістю. Включати до підсумку балансу за чистою реалізаційною вартістю.

**5.3.** Сумнівною заборгованістю визнавати поточну дебіторську заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення дебітором.

**5.4.** Безнадійною дебіторською заборгованістю вважати поточну дебіторську заборгованість, щодо якої існує впевненість про її неповернення дебітором або за якою минув строк позовної давності.

## 6. Грошові кошти

6.1. Грошовими коштами вважати кошти на рахунках в банках і депозити до запитання.

## 7. Доходи та витрати

7.1. Під час визнання та обліку доходів і витрат застосовувати такі основні принципи підготовки фінансової звітності:

- *нарахування* - статті доходів та витрат враховуються та оцінюються в момент продажу активу або в міру надання послуг. Усі доходи та витрати, що відносяться до звітного періоду, відображаються у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності в тому ж звітному періоді, незалежно від того коли були отримані або сплачені кошти;

- *відповідності* - доходи та витрати, що були здійснені для отримання цих доходів, відображаються в бухгалтерському обліку в один і той же звітний період;

- *обачності* - застосування у бухгалтерському обліку методів оцінки, відповідно до яких активи та/або дохід не завищуватимуться, а зобов'язання та/або витрати - не занижуватимуться.

7.2. Дохід від надання послуг визнавати виходячи зі ступеня завершеності операції на дату балансу. Оцінку ступеня завершеності такої операції здійснювати за питомою вагою витрат, які несе підприємство у зв'язку з наданням послуг, у загальній очікуваній сумі таких витрат. Сума витрат, здійснених на певну дату, включає тільки ті витрати, які відображають обсяг наданих послуг на цю саму дату.

7.3. Для обліку витрат використовувати тільки рахунки класу 9 "Витрати діяльності".

7.4. Установити перелік і склад доходів і витрат у додатку 2.

## 8. Інші положення

8.1. Встановити такі кількісні критерії суттєвості інформації:

- для інформації про господарські операції та події, пов'язані із змінами у складі (рухом) активів, зобов'язань, власного капіталу — у розмірі до 3% вартості всіх активів, усіх зобов'язань і власного капіталу відповідно;
- для окремих видів доходів і витрат — 2% чистого прибутку (збитку) підприємства;
- для визначення подібності активів — 5% справедливої вартості об'єктів обміну;
- для статей Балансу — 5% суми підсумку Балансу;
- для статей Звіту про фінансові результати — 5% суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

8.2. Стосовно підходів до класифікації пов'язаних сторін прийняти наступні рішення.

Затвердити перелік пов'язаних осіб підприємства згідно з додатком №4 до цього наказу.

Оцінка активів або зобов'язань в операціях пов'язаних сторін здійснюється методом порівнюваної неконтрольованої ціни.

8.3. Складати та подавати пакет звітності, передбачений Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність".

## 9. Прикінцеві положення

9.1. Увести в дію цей наказ із 08.01.2019.

9.2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на головного бухгалтера підприємства.

Директор ТОВ «ЛАН» \_\_\_\_\_ Леонід ДЕМУСЬ

Ознайомлені:

Головний бухгалтер ТОВ «ЛАН» \_\_\_\_\_ Ірина ТІТОВА

Порядок оприбуткування готівки в касі ТОВ «ЛАН»

Генеральний директор ТОВ «ЛАН»

Л.В. Демусь

05.01.2018

Порядок оприбуткування готівки в касі ТОВ «ЛАН»

05 січня 2018 року м. Бровари

**1. Загальні положення**

1.1. Порядок оприбуткування готівки в касі:

- розроблено відповідно до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління НБУ від 29.12.2017 р. № 148, і є локальним нормативним актом ТОВ «ЛАН»;
- визначає внутрішній трудовий розпорядок та режим роботи для касирів та робітників бухгалтерії ТОВ «ЛАН»;
- визначає механізм оприбуткування готівки в касі ТОВ «ЛАН»;
- особливості здавання готівкової виручки (готівки) до банку.

1.2. Цей Порядок розповсюджується на всіх співробітників, які мають відношення до операцій, пов'язаних з оприбуткування готівки в касі.

1.3. Порядок оприбуткування готівки в касі направлений на зміцнення касової дисципліни ТОВ «ЛАН».

**2. Внутрішній трудовий розпорядок та режим роботи касирів**

2.1. Для касирів ТОВ «ЛАН» встановлюється п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями – суботою і неділею. Тривалість робочого часу працівників становить **40 годин на тиждень** (за винятком випадків, передбачених законодавством).

2.2. Тривалість робочого дня становить **8 годин**:

- початок робочого дня – 9<sup>00</sup>;
- перерви для відпочинку і прийому їжі – 1 година з 13<sup>00</sup> до 14<sup>00</sup>;
- закінчення – 18<sup>00</sup>.

Напередодні святкових і неробочих днів, перерахованих і ст. 73 КЗпП України, тривалість роботи касирів скорочується на 1 годину.

При збігу вихідного і святкового днів вихідний день переноситься на наступний після святкового робочий день.

2.3. З метою створення сприятливих умов для використання святкових та неробочих днів, а також використання робочого часу може видаватися відповідний наказ про перенесення вихідних і робочих днів. Наказ видається не пізніше ніж за два місяці до такого перенесення.

2.4. Касирам **не може** встановлюватися **неповний** робочий час (неповний робочий день та/або тиждень) з оплатою праці пропорційно відпрацьованому часу.

2.5. У робочий час касирам **заборонено**:

- відволікатися від їх безпосередньої роботи, приймати участь у заходах, не пов'язаних з виробничою діяльністю;
- приймати участь у зборах, засіданнях і нарадах з питань, які не пов'язані з функціональними обов'язками касирів.

2.6. Наказом по підприємству обов'язки касира можуть бути тимчасово передані іншому працівникові у разі його хвороби, перебування в черговій відпустці або у відпустці без збереження заробітної плати.

**3. Механізм оприбуткування готівки в касі**

3.1. Касир здійснює операції, пов'язані з прийманням готівкових грошових коштів через касу підприємства, зберігає всі прийняті цінності та несе матеріальну відповідальність за їх збереження.

3.2. Касир одержує в **установах банку** готівку на наступні цілі:

- на виплату заробітної плати працівникам та прирівняних до неї виплат;
- для видачі коштів під звіт: на відрядження, господарські потреби.

3.3. Отримана готівка з банку оформлюється в день отримання прибутковими касовими ордерами з відображенням такої касової операції в касовій книзі.

3.3. Прибуткові касові ордери і квитанції до них **заповнюються бухгалтером** (відповідальною особою ТОВ «ЛАН», на яку покладено обов'язок з оформлення цих документів). Приймання готівки за касовими ордерами проводиться тільки в день їх складання.

Під час виписки прибуткових ордерів бухгалтер враховує обмеження, встановлені п. 6 розд. II Положення № 148. Підприємство має право приймати готівку протягом **одного дня** за одним або кількома платіжними документами:

- від підприємств – у розмірі, що не перевищує **10 000 гривень** включно;
- від фізичних осіб – у розмірі, що не перевищує **50 000 гривень** включно.

Бухгалтер (відповідальна особа підприємства, на яку покладено обов'язок з оформлення прибуткових касових ордерів) здійснює реєстрацію прибуткових касових ордерів за допомогою комп'ютерних касових документів.

Вносити правки чи виправлення в прибуткових касових ордерах забороняється.

3.4. Прибуткові касові ордери підписує головний бухгалтер або особа, яка уповноважена керівником підприємства.

3.5. Прибуткові касові ордери до передавання в касу реєструються бухгалтером у журналі реєстрації прибуткових і видаткових касових документів.

3.6. Касир під час одержання прибуткових касових ордерів зобов'язаний перевірити:

- наявність і справжність на документах підписів головного бухгалтера або особи, яка уповноважена керівником підприємства;
- правильність оформлення документів, наявність усіх реквізитів;
- наявність перелічених у документах додатків.

У разі невиконання хоча б однієї з перелічених вище вимог, касир зобов'язаний повернути документи для оформлення.

3.7. Касир після підрахунку готівки, що надходить за прибутковим касовим ордером, видає відповідну квитанцію, підписану уповноваженою особою ТОВ «ЛАН» та касиром.

3.8. Використання печатки на прибуткових ордерах ТОВ «ЛАН» є **обов'язковим**.

3.9. Касири під час здійснення розрахунків зобов'язані приймати без обмежень банкноти і монети (у тому числі розмінні, обігові монети, пам'ятні банкноти та монети, зношені банкноти та монети) усіх номіналів, які випускає Національний банк України в обіг, що є платіжним засобом і не викликають сумніву в їх справжності та платіжності.

3.10. Приймання готівки в касу підприємства в **інших випадках** (відшкодування шкоди, заподіяної працівниками, повернення позик, погашення надмірно виплаченої заробітної плати тощо) здійснюється за прибутковими касовими ордерами, до яких обов'язково додаються документи з резолюцією керівництва або ж відповідними розрахунками посадових осіб ТОВ «ЛАН».

3.11. Прибуткові касові ордери ТОВ «ЛАН» ведуться в **паперовій формі** та заповнюються за допомогою комп'ютерної техніки, щоб забезпечити належне збереження цих записів протягом устанавленого для зберігання документів терміну.

3.12. Касир робить записи в касовій книзі операції з одержання готівки за кожним прибутковим касовим ордером **в день їх надходження**. Записи можуть бути здійснені касиром не відразу після здійснення операції, а в кінці робочого дня.

3.13. Касири під час роботи з готівкою керуються правилами визначення платіжності банкнот і монет Національного банку України.

3.14. Касові документи виносяться з приміщення підприємства тільки за письмовим дозволом керівника або головного бухгалтера. До кінця робочого дня такі документи обов'язково повинні бути повернуті до приміщення підприємства.

#### **4. Особливості здавання готівкової виручки (готівки) до банку**

4.1. Встановити строк здавання готівкової виручки (готівки) або інших надходжень до каси для їх зарахування на рахунки в банках – **в день** надходження готівкової виручки (готівки) до каси підприємства.

4.2. Здавання готівкової виручки (готівки) до банку здійснюється **самостійно** з використанням легкового автотранспорту ТОВ «ЛАН».

4.3. За наявністю готівки в касі підприємства в межах граничного розмірі (ліміту) суми готівки слідкує касир підприємства.

## Наказ про касову дисципліну ТОВ «ЛАН»

Товариство з обмеженою відповідальністю «ЛАН»

## НАКАЗ

05.01.2018

м. Бровари

№3


## Про касову дисципліну

З метою забезпечення організації роботи каси Підприємства та проведення операцій з готівкою

## НАКАЗУЮ:

1. Визначити місце проведення касових операцій кабінет № 4, розташований на другому поверсі Підприємства.
2. Покласти обов'язки з організації роботи каси та ведення касових операцій у національній валюті України на касира.
3. Проводити операції з готівкою, зокрема оприбуткування готівки в касі, у суворій відповідності до вимог Положення про ведення касових операцій у національній валюті України, затвердженого постановою Правління НБУ від 29.12.2017 р. № 148 ( далі – Положення № 148), з оформленням усіх передбачених Положенням № 148 первинних документів.
4. Використання печатки на касових документах Підприємства є обов'язковим.
5. Касові документи Підприємства ведуться за допомогою комп'ютерної техніки з використанням програми «1С».
6. Призначити касира відповідальним за отримання готівкових коштів у банку та своєчасне здавання готівки в банк у сумі, що перевищує встановлений ліміт каси.
7. Забороняється касиру передовіряти виконання дорученої йому роботи іншим особам.
8. Проводити інвентаризації каси:
  - планові – щоквартально у перший робочий день кварталу;
  - перед складанням річної фінансової звітності – станом на 31.12 звітного року;
  - у разі зміни касира – на день приймання-передачі справ.
9. Контроль за веденням касових операцій покласти на головного бухгалтера.
10. Всю готівку здавати до банку для зарахування на банківські рахунки Підприємства. Здавання готівки здійснювати самостійно касиру. Строк здавання готівки – щодня (наступного робочого дня з днем надходження готівкою виручки (готівки) до каси Підприємства за їх наявності. За дотриманням ліміту готівки стежить касир Підприємства.
11. Для касира Підприємства встановлюється 5-денний робочий тиждень із двома вихідними днями – суботою та неділею. Тривалість робочого часу працівників становить 40 годин на тиждень (за винятком випадків, передбачених законодавством). Тривалість робочого дня – 8 годин:
  - початок робочого дня – 9.00;
  - обідня перерва – з 13.00 до 14.00;
  - закінчення робочого дня – 18.00Напередодні святкових і неробочих днів, перелічених у ст. 73 КЗпП, тривалість роботи касирів скорочується на 1 годину. У разі збігу вихідного та святкового днів вихідний день переноситься на наступний після святкового робочий день. За наказом по Підприємству обов'язки касира в разі його хвороби, перебування в черговій відпустці або у відпустці без збереження заробітної плати можуть тимчасово передані іншому працівникові.
12. Обов'язки касира залишити за Мельник Ларисою Петрівною.

Генеральний директор

 Л.В. Демусь

З наказом ознайомлені:

Головний бухгалтер

 І.А. Кравець

## Прибутковий касовий ордер

Ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України

20586982

Товариство з обмеженою відповідальністю «ЛАН»  
(найменування підприємства/установи/організації)

## Прибутковий касовий ордер № 11

від 8 лютого 2018 року

№ з/п	Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума цифрами	Код цільового призначення	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	311		4 296,00 грн		

Прийнято від АТ «Приватбанк»

Підстава Отримано від АТ «Приватбанк» кошти на виплату з/п за 2 - гу половину січня в сумі – 4 296,00 Заявка на видачу готівки №22 від 08.02.2018р.

Сума Чотири тисячі двісті дев'яносто шість гривень 00 копійок  
(словами)

Додатки:

Головний бухгалтер

(підпис, прізвище, ініціали)

Кравець І.А.

Одержав касир

(підпис, прізвище, ініціали)

Мельник Л.П.

## Видатковий касовий ордер

Додаток 3  
до Положення про ведення касових  
операцій у національній валюті в Україні  
(пункт 26 розділу III)

Товариство з обмеженою відповідальністю

«ЛАН»

(найменування підприємства/установи/організації)

Ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств  
та організацій України 20586982

## Видатковий касовий ордер

від 8 лютого 2018 року

№ з/п	Номер документа	Дата складання	Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума	Код цільового призначення
1	2	3	4	5	6	7
1	13	08.02.2018	661		4 296,00	

Видати Працівникам ТОВ «ЛАН»

(прізвище, ім'я, по батькові)

Підстава Виплата заробітної плати за 2 половину січня 2018 р.

Сума \_\_\_\_\_ грн \_\_\_\_\_ коп.

(словами)

Додаток: Платіжна відомість №28 від 08.02.2018

Керівник \_\_\_\_\_ Демусь Л.В. Головний бухгалтер \_\_\_\_\_ Кравець І.А.

(підпис, прізвище, ініціали)

(підпис, прізвище, ініціали)

Одержав \_\_\_\_\_ грн \_\_\_\_\_ коп.

(словами)

"\_\_\_" \_\_\_\_\_ 20\_\_ року

Підпис одержувача \_\_\_\_\_



За

Видав касир \_\_\_\_\_ (найменування, номер, дата та місце видачі документа, яким засвідчує особу одержувача)  
Мельник Л.П.  
(підпис, прізвище, ініціали)

## Графік документообігу касових операцій у ТОВ «ЛАН»

№ з/п	Документ	Створення документа			Перевірка документа			Обробка документа			Здавання до архіву			
		Кількість примірників	Відповідальний		Строк виконання	Відповідальний		Строк виконання	Виконавець	Строк виконання	Подальше проходження документа	Виконавець	Строк виконання	Місце і строк зберігання
			За оформлення	За виконання		За здавання	За перевірку							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Прибутковий касовий ордер	1	Бухгалтер	Бухгалтер	У момент отримання готівкових коштів	Бухгалтер	Головний бухгалтер	День отримання готівкових коштів	Головний бухгалтер	Щодня	Складання електронного реєстру	Головний бухгалтер	Після закінчення року	Постійний архів, 3 роки
2	Видатковий касовий ордер	1			У момент видачі готівкових коштів			День видачі готівкових коштів						
3	Журнал реєстрації прибуткових та видаткових касових документів	1			Після завершення операції видачі або приймання коштів			День отримання або видачі готівкових коштів						
4	Касова книга (звіт касира)	1			Щодня			День отримання або видачі готівкових коштів						

## Платіжна інструкція

Дата складання 10.05.2023 Дата валютування	Платіжна інструкція N 1410	Одержано банком 10 травня 2023р. 10:24:00
Платник ЛАН ТОВ Код платника 20586982	Надавач платіжних послуг платника АТ КБ "ПРИВАТБАНК"	Рахунок платника UA263052990000026006000107784
Фактичний платник Код фактичного платника		СУМА 4380,12
Отримувач ТОВ, ЕПІЦЕНТР К Код отримувача 32490244	Надавач платіжних послуг отримувача АТ "РАЙФФАЙЗЕН БАНК"	
Фактичний отримувач Код фактичного отримувача		Рахунок отримувача UA95380805000000026001454879
Сума словами Чотири тисячі триста вісімдесят грн 12 коп		
<b>Призначення платежу</b> За стойматеріали.. Зг рах №0013493 від 10,05,2023 р. У сумі 3650.10 грн., ПДВ - 20 % 730.02 грн.		
М.П. 	Підпис надавача платіжних послуг 	Дата виконання 10.05.2023 10:24:00

## Виписка банку



від 11.05.2023 10:47

АТ КБ "ПРИВАТБАНК", ЄДРПОУ 14360570  
 ВІДДІЛЕННЯ "ЧЕТВЕРТЕ СТОЛИЧНЕ №11"  
 Клієнт Л А Н ТОВ, ЄДРПОУ 20586982  
 Поточний рахунок №UA26305299000026006000107784, валюта UAH/980  
 Дата останнього руху: 10.05.2023

## Заключна виписка за період з 13.04.2023 по 13.04.2023

Номер документа	Дата та час операції	Сума	Призначення платежу	Рекавіти контрагента	
				Найменування ЄДРПОУ	Рахунок Банк
вхідний залишок		110 210.12	разом за кредитом:		0.00 (Операцій: 0)
вихідний залишок		42 601.57	разом за дебетом:		-67 608.55 (Операцій: 9)
1406	13.04.2023 10:30	-900.00	За інтернет травень-червень 2023 р..У сумі 750.00 грн., ПДВ - 20 % 150.00 грн.	ТОВ, БРАВОПОРТ 33847155	UA0238080500000002600913 1387 АТ "РАЙФФАЙЗЕН БАНК"
4D07AAN2YU	13.04.2023 10:30	-3.00	Комісія за виконання платежів в національній валюті, згідно з відкритою офертою банку N б/н від 16.08.2016 та тарифів банку, без ПДВ.	ЗА ДЕБЕТУВАННЯ РАХУНКУ(UAH) 14360570	UA17305299000006510991840 1106 АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
1405	13.04.2023 10:15	-9 200.00	КОМПЕНСАЦІЯ ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ. ЗГ ДОГ №5 ВІД 01.01.2017 Р.. БЕЗ ПДВ.	БРОВАРСЬКА АВТОБАЗА № 2 ТДВ 01268360	UA04305299000002600104010 8919 АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
1404	13.04.2023 10:10	-6 729.11	*;101;20586982;Єдиний податок / Єдиний податок за березень 2023 р.;;	ОВВ, ГУДКСУ У КИІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ 37955989	UA32899998031403069800001 0784 КАЗНАЧЕЙСТВО УКРАЇНИ
4D07AAFVQY	13.04.2023 10:10	-3.00	Комісія за виконання платежів в національній валюті, згідно з відкритою офертою банку N б/н від 16.08.2016 та тарифів банку, без ПДВ.	ЗА ДЕБЕТУВАННЯ РАХУНКУ(UAH) 14360570	UA17305299000006510991840 1106 АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
1403	13.04.2023 10:09	-35 581.19	*;101;20586982;податок на нерух майно / об'єктів нежилт нерух за 01.01.2023 - 31.03.2023.;;	ОДВ, ГУДКСУ У КИІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ 37955989	UA78899998031405051300001 0784 КАЗНАЧЕЙСТВО УКРАЇНИ
4D07AAEOAY	13.04.2023 10:09	-3.00	Комісія за виконання платежів в національній валюті, згідно з відкритою офертою банку N б/н від 16.08.2016 та тарифів банку, без ПДВ.	ЗА ДЕБЕТУВАННЯ РАХУНКУ(UAH) 14360570	UA17305299000006510991840 1106 АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
1402	13.04.2023 10:05	-15 186.25	*;101;орендна плата за землю за березень 2023 р Без ПДВ.	ОВВ, ГУДКСУ У КИІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ 37955989	UA89899998033413981200001 0784 КАЗНАЧЕЙСТВО УКРАЇНИ
4D07AADGBY	13.04.2023 10:05	-3.00	Комісія за виконання платежів в національній валюті, згідно з відкритою офертою банку N б/н від 16.08.2016 та тарифів банку, без ПДВ.	ЗА ДЕБЕТУВАННЯ РАХУНКУ(UAH) 14360570	UA17305299000006510991840 1106 АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Член Правління банку  
 (з питань малого і середнього бізнесу)



Зайраєв С.О.

## Аналіз рахунку 311

Товариство з обмеженою відповідальністю ЛАН

Сформований 11.05.23 в 10:55:12

**Аналіз рахунка: 311**  
**за 01.05.23 - 11.05.23 Товариство з обмеженою відповідальністю "ЛАН"**

Рахунок	З кред. рахунків	У дебет рахунків	З кред. рахунків	У дебет рахунків
			У валюті	У валюті
Сальдо на початок періоду	50,340.49			
36	68,219.78			
361	68,219.78			
37		42,026.86		
371		42,026.86		
3711		42,026.86		
63		6,241.30		
631		6,241.30		
64		12,244.96		
641		11,303.04		
6411		11,303.04		
642		941.92		
6426		941.92		
65		13,814.83		
651		13,814.83		
66		50,549.72		
661		50,549.72		
68	172,720.46			
681	172,720.46			
6811	172,720.46			
92		334.38		
Обороти за період	240,940.24	125,212.05		
Сальдо на кінець періоду	166,068.68			

## Оборотно-сальдова відомість по рахунку 311

Товариство з обмеженою відповідальністю ЛАН

Сформована 11.05.23 в 10:53:29

**Оборотно-сальдова відомість по рахунку: 311**  
**Наші грошові рахунки****за 01.05.23 - 11.05.23 Товариство з обмеженою відповідальністю "ЛАН"**

Субконто	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Приватбанк	50,340.49		240,940.24	125,212.05	166,068.68	
Разом розгорнуте	50,340.49				166,068.68	
Разом	50,340.49		240,940.24	125,212.05	166,068.68	

*Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) ТОВ «ЛАН»  
за 2020-2021 роки*

Підприємство «Товариство з обмеженою відповідальністю ЛАН» (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
		2021	01	01
		20586982		

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)  
за 2020 р.**

Стаття 1	Форма № 3 Код за ДКУД 1801004		
	Код рядка 2	За звітний період 3	За аналогічний період попереднього року 4
<b>I. Рух коштів у результаті операційної діяльності</b>			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	174	109
Повернення податків і зборів у тому числі податку на додану вартість	3005 3006		
Цільового фінансування	3010		
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	2205	1923
Надходження від повернення авансів	3020		
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунка	3025		
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		
Надходження від операційної оренди	3040		
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		
Надходження від страхових премій	3050		
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		
Інші надходження	3095	22	
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(187)	(170)
Праці	3105	(300)	(282)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(70)	(75)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(461)	(394)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(68)	(14)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(161)	(112)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(254)	(260)
Витрачання на оплату авансів	3135	(599)	(585)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(254)	
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		
Інші витрачання	3190	(14)	(4)
<b>Чистий рух коштів від операційної діяльності</b>	<b>3195</b>	<b>33</b>	<b>136</b>
<b>II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності</b>			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205		
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215		
дивідендів	3220		
Надходження від деривативів	3225		
Надходження від погашення позик	3230		
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		
Інші надходження	3250		
Інші надходження	3250		
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255		

необоротних активів	3260	(214)	(173)
Виплати за деривативами	3270		
Витрачання на надання позик	3275		
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		
Інші платежі	3290		
<b>Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності</b>	<b>3295</b>	<b>-214</b>	<b>-173</b>
<b>III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності</b>			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	209	33
Отримання позик	3305		
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		
Інші надходження	3340		
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345		
Погашення позик	3350		(6)
Сплату дивідендів	3355		
Витрачання на сплату відсотків	3360		
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		
Інші платежі	3390		
<b>Чистий рух коштів від фінансової діяльності</b>	<b>3395</b>	<b>209</b>	<b>27</b>
<b>Чистий рух грошових коштів за звітний період</b>	<b>3400</b>	<b>28</b>	<b>-10</b>
Залишок коштів на початок року	3405	1	11
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	29	1

Керівник \_\_\_\_\_ /Демусь Л.В. /

(підпис)

Головний бухгалтер \_\_\_\_\_ /Тітова І.І. /

(підпис)

Підприємство «Товариство з обмеженою відповідальністю ЛАН»  
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)  
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	01	01
20586982		

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)  
за 2021 р.**

Форма № 3 · Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
<b>I. Рух коштів у результаті операційної діяльності</b>			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	246	174
Повернення податків і зборів	3005		
у тому числі податку на додану вартість	3006		
Цільового фінансування	3010		
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	2727	2205
Надходження від повернення авансів	3020		
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунка	3025		
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		
Надходження від операційної оренди	3040		
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		
Надходження від страхових премій	3050		
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		
Інші надходження	3095	23	22
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(112)	(187)
Праці	3105	(362)	(300)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(140)	(70)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(558)	(461)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(85)	(68)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(251)	(161)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(307)	(254)
Витрачання на оплату авансів	3135	(889)	(599)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(83)	(254)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		
Інші витрачання	3190	(11)	(14)
<b>Чистий рух коштів від операційної діяльності</b>	<b>3195</b>	<b>197</b>	<b>33</b>
<b>II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності</b>			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205		
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215		
дивідендів	3220		
Надходження від деривативів	3225		
Надходження від погашення позик	3230		
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		
Інші надходження	3250		
Інші надходження	3250		
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255		

необоротних активів	3260	(168)	(214)
Виплати за деривативами	3270		
Витрачання на надання позик	3275		
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		
Інші платежі	3290		
<b>Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності</b>	<b>3295</b>	<b>-168</b>	<b>-214</b>
<b>III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності</b>			
Находження від:			
Власного капіталу	3300		209
Отримання позик	3305		
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		
Інші надходження	3340		
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345		
Погашення позик	3350		
Сплату дивідендів	3355		
Витрачання на сплату відсотків	3360		
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		
Інші платежі	3390		
<b>Чистий рух коштів від фінансової діяльності</b>	<b>3395</b>		<b>209</b>
<b>Чистий рух грошових коштів за звітний період</b>	<b>3400</b>	<b>29</b>	<b>28</b>
Залишок коштів на початок року	3405	29	1
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	58	29

**Керівник** \_\_\_\_\_ /Демусь Л.В. /

(підпис)

**Головний бухгалтер** \_\_\_\_\_ /Тітова І.І. /

(підпис)



**УДК 657(082)**  
**О-17**

*Редакційна колегія:*

**Бондар М.І.** – д.е.н., професор, декан факультету обліку та податкового менеджменту КНЕУ імені Вадима Гетьмана;

**Коршикова Р.С.** – к.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу КНЕУ імені Вадима Гетьмана;

**Ловінська Л.Г.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри податкового менеджменту та фінансового моніторингу КНЕУ імені Вадима Гетьмана;

**Петрик О.А.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту КНЕУ імені Вадима Гетьмана;

**Бугай Н.О.** – секретар, к.е.н., доцент кафедри аудиту КНЕУ імені Вадима Гетьмана.

Рекомендовано до видання  
Науково-методичною радою КНЕУ імені Вадима Гетьмана  
Протокол № 6 від 31 травня 2023 року

**Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасні концепції розвитку** [Електронний О-17 ресурс]: Зб. матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції; 11 травня 2023 р. – К.: КНЕУ, 2023. – 287 с.  
ISBN 978-966-926-373-5

У збірнику подано тези доповідей учасників VIII Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції «Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасні концепції розвитку» (11 травня 2023 року). У матеріалах викладено низку питань, присвячених визначенню та обґрунтуванню сучасних напрямів розвитку обліку, аналізу, аудиту й оподаткування в умовах реалізації концепції сталого розвитку.

За точність викладу матеріалу та достовірність фактів, прізвищ, цитат відповідальними є автори тез.

**УДК 657(082)**

*Розповсюджувати та тиражувати  
без офіційного дозволу КНЕУ заборонено*

**ISBN 978-966-926-373-5**

© КНЕУ, 2023

# З М І С Т

## ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ЗА НАПРЯМАМИ

### **Розділ 1. Актуальні проблеми розвитку теорії і практики бухгалтерського обліку та звітності**

<i>Арполенко Л.О.</i>	Особливості обліку інвентаризації активів підприємства та контролю розрахунків за відшкодування завданих збитків.	8
<i>Барковець І.Ю.</i>	Напрями удосконалення обліку виробничих запасів підприємства.	10
<i>Бездушний В.І.</i>	Особливості методології складання консолідованої фінансової звітності.	12
<i>Беренич М.М.</i>	Проблеми організації обліку запасів на підприємстві.	14
<i>Білик К.Ю.</i>	Кредити банків в іноземній валюті та їх облік.	17
<i>Блаженко Є.О.</i>	Особливості облікової політики підприємства щодо основних засобів.	19
<i>Блінська Д.С.</i>	Основні проблеми обліку реалізації готової продукції.	21
<i>Бухарінова І.А.</i>	Сучасні тенденції автоматизації обліку основних засобів.	23
<i>Гаврилюк Х.К.</i>	Проблеми впровадження автоматизованих інформаційних систем у процесі бухгалтерського обліку.	25
<i>Гайдук А.Р.</i>	Ноу-хау: сутність та облікове забезпечення.	27
<i>Гірча Н.А.</i>	Організація обліку витрат на різних об'єктах будівництва.	30
<i>Гончарук А.С.</i>	Значення бухгалтерського обліку власного капіталу приватного акціонерного товариства в сучасних умовах економіки.	32
<i>Гребенюк А.Г.</i>	Особливості обліку оплати праці в умовах воєнного стану.	34
<i>Грицюк І.Г.</i>	Особливості обліку електронних грошей.	36
<i>Гурняк А.О.</i>	Актуальні питання амортизації необоротних активів підприємства.	38
<i>Денисенко Т.С.</i>	Порівняльний аналіз складання фінансових звітів за різними стандартами: ЗПБО США (US GAAP) та МСФЗ (IFRS).	41
<i>Єлькін В.О.</i>	Стан та проблематика податкового механізму акцизного податку.	43
<i>Канельська А.В.</i>	Фінансові результати діяльності підприємств: їх стан та чинники впливу при воєнному стані.	45
<i>Клізунова А.А.</i>	Порядок створення та обліку резерву сумнівних боргів як елемент облікової політики підприємства.	47
<i>Князєва О.О.</i>	Інформаційно-аналітичне забезпечення оцінювання ефективності роботи працівників підприємства.	50
<i>Коряк А.С.</i>	Функції бухгалтерського обліку: сутність та вимоги.	52
<i>Костенко А.С.</i>	Проблеми визнання, оцінки та обліку дебіторської заборгованості.	54
<i>Кравченко Б.О.</i>	Бухгалтерсько-правовий аспект торгівлі в інтернет-магазині.	56
<i>Кривенко Т.С.</i>	Особливості формування фінансових результатів сільськогосподарських підприємств.	58
<i>Лавриненко Ю.С.</i>	Штучний інтелект: особливості впровадження в практику інформаційного забезпечення управління.	60
<i>Лях А.С.</i>	Нематеріальні активи: економічна сутність та класифікація.	63
<i>Макаревська В.В.</i>	Особливості обліку основних засобів в умовах воєнного стану.	65
<i>Містюк М.О.</i>	Підходи щодо відображення інформації про працю та її оплату в обліковій політиці підприємства.	67

<i>Петренко О.М.</i>	Удосконалення організації обліку використання транспортних засобів на підприємстві	69
<i>Прохоренко І.І.</i>	Визнання доходів і витрат основної діяльності підприємства, особливості їх відображення в обліку	72
<i>Свиридюк А.В.</i>	Порядок оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг як елемент облікової політики підприємства.	74
<i>Священко К.В.</i>	Облік відшкодуванням завданих збитків в умовах воєнного часу.	76
<i>Сергеев А.М.</i>	Актуальні проблеми бухгалтерського обліку та звітності в часи активного розвитку світової економіки.	78
<i>Солуян Т.Г.</i>	Проблеми організації обліку поточних фінансових інвестицій на підприємстві.	80
<i>Стародуб І.П.</i>	Система обліку запасів підприємства та шляхи її удосконалення.	82
<i>Стрільяна Я.О.</i>	Особливості обліку грошових коштів зарахованих через POS-термінал.	84
<i>Чала К.Г.</i>	Вдосконалення НП(С)БО 14 «Оренда» на основі вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності.	85

## **Розділ 2. Бізнес-консалтинг та аутсорсинг в бухгалтерському обліку**

<i>Дорошенко А.В.</i>	Ефективне використання послуг бізнес-консалтингу та аутсорсингу для оптимізації бухгалтерського обліку в малих та середніх підприємствах.	88
<i>Козуб О.Ю.</i>	Застосування бухгалтерського аутсорсингу в контексті HR-технологій.	90
<i>Корнієнко Р.Я.</i>	Аутсорсинг в бухгалтерському обліку.	92
<i>Юсюк А.М.</i>	Вплив аутсорсингу бухгалтерського обліку на фінансову діяльність та результативність підприємств.	94

## **Розділ 3. Системи і методи управлінського обліку та фінансового менеджменту**

<i>Буз А.О.</i>	Перспективи координації екологічного та стратегічного управлінського обліку.	97
<i>Бузевич Г.І.</i>	Нормування адміністративних витрат в управлінському обліку.	100
<i>Котвіцька М.В.</i>	Проблеми калькулювання собівартості готової продукції.	103
<i>Матковська А.С.</i>	Удосконалення аналітичної складової управлінського обліку основних засобів в науково-виробничих центрах стандартизації, метрології та сертифікації України.	105
<i>Скосирева М.А.</i>	Проблеми управління власним капіталом.	107
<i>Слободян Т.А.</i>	Методи управлінського обліку та їх характеристика.	109

## **Розділ 4. Податковий менеджмент та фінансовий моніторинг в управлінні державою і підприємством**

<i>Аксюк А.О.</i>	Дотримання умов надання тарифних преференцій при митному оформленні.	112
<i>Валькова Ю.Г.</i>	Податковий менеджмент податку на прибуток.	114
<i>Діденко І.В.</i>	Вплив виробничих запасів як невід'ємного елементу облікової політики на податкове навантаження підприємства.	116
<i>Нордієнко Д.О.</i>	Analysis and optimization of the tax burden on the payroll fund.	119
<i>Грабовська М.В.</i>	Вплив запасів на податкове навантаження агропідприємства.	121
<i>Ковальова А.В.</i>	Амортизація основних засобів як інструмент впливу на величину податку на прибуток підприємств.	123
<i>Круглий В.В.</i>	Особливості оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб.	125

<i>Kutsopatra B.S.</i>	Taxation of agricultural producers: current state and prospects of development.	127
<i>Луговець Б.В.</i>	Податкові ініціативи Естонії та перспективи їх впровадження в Україні.	129
<i>Radchenia O.M.</i>	Shadow payments to employees: reasons for existence and ways of counteraction.	132
<i>Степанюшина Ю.О.</i>	Розрахунки з постачальниками та підрядниками: особливості обліку та оподаткування.	134
<i>Тимошенко К.А.</i>	Досвід податкового стимулювання галузі відновлювальної енергетики у світі та перспективи його запровадження в Україні.	137
<i>Usenko P.O.</i>	Tax burden and its impact on the performance of small business entities.	139

### **Розділ 5. Стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в державному та фінансовому секторах**

<i>Анісімова А.В.</i>	Облік витрат, як елемент облікової політики.	141
<i>Беженар А.Ю.</i>	Земельні ділянки як важливий об'єкт обліку необоротних активів суб'єктів державного сектора.	143
<i>Глухманюк І.Г.</i>	Облік грошових коштів на поточному рахунку в банку, як елемент управління підприємством.	145
<i>Гонтар М.С.</i>	Особливості розрахунків грошового забезпечення військовослужбовців.	147
<i>Датій С. О.</i>	Тенденції розвитку бухгалтерського обліку в державному секторі	150
<i>Недбайло І. І.</i>	Особливості організації бухгалтерського обліку в державному секторі в умовах воєнного стану.	152
<i>Рудачева О.С.</i>	Аналіз та оцінка системи обліку статутного капіталу на підприємстві ТОВ «МАНІФОЮ»: проблеми та перспективи розвитку.	154
<i>Чумак А. В.</i>	Особливості обліку фінансових активів розпорядників бюджетних коштів.	156
<i>Яроцька К. М.</i>	Застосування інформаційних технологій при веденні бухгалтерського обліку в державному секторі.	158

### **Розділ 6. Бізнес-аналіз в управлінні підприємствами: теорія та практика**

<i>Бочуля А.В.</i>	Бізнес-аналіз: поняття та особливості застосування.	161
<i>Пеліхова Надія</i>	Статистичні методи оцінювання бізнес-середовища організації.	163
<i>Савченко Д.О.</i>	Оцінка справедливої вартості заарештованих активів.	165
<i>Скрипник М.І.</i>	Особливості аналізу витрат діяльності в системі управління підприємством.	167
<i>Федак Д.Г.</i>	Використання інструментів бізнес-аналізу для прогнозування фінансових результатів.	169
<i>Чумак О.В.</i>	Методи бізнес-аналізу в управлінні виробництвом та постачанням товарів та послуг.	172

### **Розділ 7. Стан і сучасні тенденції розвитку теорії та практики аудиту**

<i>Басок А.М.</i>	Особливості внутрішнього аудиту звіту про управління.	174
<i>Берегова А.С.</i>	Внутрішній контроль розрахунків з постачальниками і підрядниками в умовах цифрової економіки.	176
<i>Білоус В.М.</i>	Методика аудиту власного капіталу сучасного підприємства.	178
<i>Босак І.Л.</i>	Поточний стан та розвиток державного аудиту в Україні.	180
<i>Бубело А.О.</i>	Формування думки аудитора щодо дотримання безперервності діяльності клієнта.	182

<i>Вітер В.А.</i>	Роль і завдання аудиту основних засобів підприємства в умовах воєнного часу.	184
<i>Кирилюк Н.О.</i>	Особливості організації диджитал аудиту власного капіталу підприємства.	186
<i>Коба Т.О.</i>	Особливості використання в аудиті спеціалізованого програмного забезпечення CaseWare.	188
<i>Колодяжна Є.Ю.</i>	Якість аудиту в умовах воєнного стану.	190
<i>Крігер Ю.Ю.</i>	Етапи проведення аудиту ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств.	192
<i>Кучеренко А.О.</i>	Стан і перспективи розвитку аудиту в Україні.	194
<i>Лагно Є.О.</i>	Сучасні тенденції розвитку аудиту оплати праці.	196
<i>Марку А.Г.</i>	Внутрішній аудит у воєнний час.	198
<i>Мельничук Н.А.</i>	Напрямки розвитку аудиту в Україні.	200
<i>Олійник А.В.</i>	Документальні підтвердження при аудиті пошкоджень та руйнувань основних засобів підприємств унаслідок бойових дій.	202
<i>Омелянєнко К.В.</i>	Сучасний стан і тенденції розвитку аудиту готової продукції.	205
<i>Піскун К.М.</i>	Проблематика аудиту розрахунків з органами соціального страхування.	207
<i>Рак Є.Г.</i>	Корпоративне управління та роль аудитора у забезпеченні економічної безпеки підприємства.	209
<i>Рябокін О.В.</i>	Особливості аудиту цифрового маркетингу як сучасного інструменту в бізнесі.	211
<i>Тарасюк Д.І.</i>	Тенденції розвитку інформаційного забезпечення аудиту виробничих запасів підприємств.	213
<i>Темченко О.П.</i>	Визначення рівня суттєвості в аудиті.	215
<i>Чепело О.А.</i>	Застосування хмарних технологій у аудиті фінансової звітності: можливості та виклики.	217
<i>Шакур Я.О.</i>	Хмарні технології в аудиті: перспективи застосування в Україні.	220
<i>Штукін О.М.</i>	Роль управлінського обліку та внутрішнього аудиту доходів і витрат у забезпеченні ефективного функціонування закладів громадського харчування в Україні в умовах воєнного стану.	222

## **Розділ 8. Розвиток інформаційних систем обліку, аналізу та аудиту в контексті стратегії Україна-2030Е**

<i>Антоненко Л.І.</i>	Ризики впровадження цифрових технологій в обліку та контролі	225
<i>Бирук Д.А.</i>	Штучний інтелект в бухгалтерському обліку.	227
<i>Бойко О.В.</i>	Використання блокчейн технологій в обліку запасів.	229
<i>Бондаренко М.В.</i>	Особливості інформаційних технологій, застосовуваних для автоматизації обліку поточної дебіторської заборгованості.	231
<i>Буберенко А.Ю., Чевільча Р.Р.</i>	Рівні, переваги та ризики цифровізації економіки.	233
<i>Воловик Д.М.</i>	Основні переваги та недоліки використання комп'ютерних технологій в обліку розрахунків за виплатами працівникам.	235
<i>Галуц М.К.</i>	Проблеми обліку основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних та шляхи їх вирішення.	238
<i>Глухенький С.Є.</i>	Застосування диджитал-технологій в обліку й аудиті витрат підприємства.	240
<i>Довбня І.С.</i>	Застосування «хмарних» технологій як сучасного інструменту в сфері бухгалтерського обліку.	242
<i>Івахненко Д.А.</i>	Застосування штучного інтелекту в аудиті в контексті стратегії Україна-2030Е.	244
<i>Кивенко С.В.</i>	Інформаційні технології у бізнес-аналізі.	246

<i>Ковбасенко А.</i>	Сучасні прикладні програмні рішення та їх функціональні можливості застосування в обліку основних засобів.	248
<i>Ковриженко А.О.</i>	Особливості інвентаризації матеріальних цінностей та відображення її результатів в обліку з використанням цифрових технологій.	250
<i>Крижановська Р.А.</i>	Особливості обліку грошових коштів в умовах використання цифрових технологій.	253
<i>Парфененко О.О.</i>	Цифрова трансформація бізнесу в Україні: виклики та перспективи для інформаційних систем обліку, аудиту та електронної звітності.	255
<i>Пекун В.В.</i>	Особливості обліку фонду оплати праці у бюджетних установах із використанням комп'ютерної обробки даних.	257
<i>Поливяна В.В.</i>	Сучасні тенденції розвитку теорії та практики аудиту: цифровий виклик.	259
<i>Приходько В.М.</i>	Місце облікової політики в управлінні запасами на підприємстві з використанням цифрових технологій.	261
<i>Прокопець О.П.</i>	Основні переваги та недоліки обліку фінансових результатів із використанням комп'ютерної обробки даних на підприємствах, установах, організаціях.	263
<i>Рагуля А. В.</i>	Стан і сучасні тенденції розвитку теорії та практики фінансової звітності в умовах цифрових технологій.	265
<i>Рагуліна А.О.</i>	Можливості BAS Агро для сільськогосподарського обліку.	267
<i>Селютін С.Р.</i>	Організація первинного обліку та документування із використанням сучасних інформаційних технологій в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України.	269
<i>Сімон В.В.</i>	Особливості складання фінансової звітності підприємства з використанням комп'ютерної обробки даних.	271
<i>Соснюк А.В.</i>	Шляхи вдосконалення обліку фінансової звітності підприємства в умовах діджиталізації.	273
<i>Сухай Т.І.</i>	Основні засоби підприємства: особливості автоматизованого аналізу ефективності їх використання.	275
<i>Цепух М.М.</i>	Бізнес-аналіз як інструмент управління підприємством в умовах цифрової трансформації.	277
<i>Чакун А.С., Григор'єва С.В.</i>	Особливості бухгалтерії в хмарах.	279
<i>Шишка М.С.</i>	Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку підприємства.	281
<i>Шуневич А.В., Науменко І.В.</i>	Від традиційного до інноваційного: розвиток інформаційних систем обліку, аналізу та аудиту в контексті реалізації стратегії Україна-2030Е.	283
<i>Янушкевич Д.В.</i>	Удосконалення обліку доходів підприємства в умовах застосування комп'ютерних технологій.	285

*студентка ф-ту ОПМ, 4 курс, спец. 071 «Облік і оподаткування»,  
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,  
Науковий керівник – Коршикова Р.С. – к.е.н.,  
в.о. завідувача кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу*

## **ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ**

Гроші є важливою складовою у житті людини. Їх основним завданням є збереження вартості об'єкта та забезпечення проведення платежів. Нині завдяки впровадженню різноманітних інформаційних технологій масового поширення набуває використання електронних грошей.

Відповідно до Закону України «Про платіжні послуги» під терміном «електронні гроші» слід розуміти одиниці вартості, що зберігаються в електронному вигляді, випущені емітентом електронних грошей для виконання платіжних операцій (у тому числі з використанням наперед оплачених платіжних карток багаточільового використання), які можуть прийматися як оплата за товари та роботи [1].

Серед основних особливостей електронних грошей в Україні доцільно виділити наступне:

- вони існують виключно у віртуальному вигляді;
- їх випуск можуть здійснювати банки та небанківські установи;
- вони можуть бути номіновані лише у національній валюті України - гривні.

Для того, щоб зберігати електронні гроші, здійснювати розрахунки з ними та контролювати їх використання створюються електронні гаманці. Основними банками, які здійснюють випуск та операції з електронними грошима в Україні, є: Сене Банк, Райффайзен Банк, АТ «Мегабанк», Укргазбанк, Банк «Восток» та Таскомбанк. При цьому для здійснення операцій з електронними грошима найчастіше використовують такі платіжні системи як Visa, MasterCard, Globalmoney, Простір. Відповідно до статистичних даних НБУ за 2021 рік обсяг операцій з використанням електронних грошей становив понад 10 млн грн., при цьому сума емітованих електронних грошей склала понад 37 млн грн., а кількість відкритих протягом роком електронних гаманців становила майже 24 млн штук.

Найактуальнішою новиною сьогодні є набуття чинності 1 квітня 2023 року Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо платіжних послуг» № 2888 [2]. Аналізуючи зміст цього законодавчого документу, можна стверджувати, що його головні нововведення полягають у наступному:

- відбулася легалізація електронних грошей;
- електронні гроші прирівняли до банківських рахунків;

- надано можливість сплатити електронними грошима за податки, збори та комунальні послуги;
- суб'єктам підприємницької діяльності надали право розраховуватись електронними грошима за продані їм товари та наданні послуги;
- всі емітенти електронних грошей при відкритті електронних гаманців повинні повідомляти Державну податкову службу.

Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій для узагальнення інформації про наявність та рух електронних грошей передбачений рахунок 335 «Електронні гроші, номіновані у національній валюті» [3]. Проте, вважаємо, що порядок відображення операцій з електронними грошима у бухгалтерському обліку сьогодні є недосконалим та потребує певних коригувань. Так, здійснення обліку електронних грошей на рахунку 33 «Інші кошти», означає пониження їхнього статусу як самостійного платіжного інструмента, оскільки на цьому рахунку відображають гроші в дорозі та грошові документи, що за своєю суттю не тотожні з електронними грошима. Отже, накопичення інформації на субрахунку 335 не повністю розкриває природу останніх і створює суперечностей у питаннях їх бухгалтерського обліку.

Також стрімкий розвиток даного новітнього платіжного інструмента передбачає, що в майбутньому суспільство може використовувати його не лише в національній, але й в іноземній валюті. Тому за таких обставин крім внесення змін в законодавче поле уже зараз слід обмірковувати доповнення до чинного Плану рахунків, щоб створити коректний механізм отримання повної інформації про електронні гроші, у тому числі і порядок формування курсових різниць щодо них у майбутньому.

Також, як один з альтернативних варіантів обліку електронних грошей можна запропонувати ведення окремого рахунку, наприклад рахунку 32 «Електронні гроші». Він підкреслив би самостійність електронних грошей як платіжного інструмента, а також надав би можливість відображення сплати податків та зборів за допомогою електронних грошей.

Таким чином, з розвитком новітніх технологій використання електронних грошей стає все більш популярним як альтернативний засіб безготівковим та готівковим коштам. Основними перевагами використання цього нового виду активів, що сприяє їх поширенню, є анонімність використання, миттєве одержання та відправлення платежів, здійснення всіх операцій онлайн. Проте облік даних платіжних інструментів має певні проблемні аспекти, оскільки нинішній План рахунків не описує всіх особливостей електронних грошей, що своєю чергою спонукає до нових змін в обліковій сфері.

#### *Список використаних джерел:*

1. Закон України «Про платіжні послуги» від 30.06.2021 №1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (дата звернення: 13.04.2023).
2. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо платіжних послуг» від 12.01.2023

№2888-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2888-20#Text> (дата звернення: 12.04.2023);

3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язання і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 №291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 14.04.2023).

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**  
**ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ**  
**ОРГАН СУСПІЛЬНОГО НАГЛЯДУ ЗА АУДИТОРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ**  
**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ВАДИМА**  
**ГЕТЬМАНА, (м. Київ)**  
**ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГІВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, (м. Львів)**  
**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» (м. Житомир)**  
**МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. Миколаїв)**  
**ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. Тернопіль)**  
**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ (м. Луцьк)**

## **ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ**

**VII Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції**  
**«Облік, оподаткування, контроль та аналіз: виклики та загрози в умовах воєнного стану»**



**23 березня 2023 р.**

**Київ 2023**

З 41

УДК 657.1:336.22:33.021

Облік, оподаткування, контроль та аналіз: виклики та загрози в умовах воєнного стану. Збірник тез доповідей VII Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції (м. Київ, 23 березня 2023 р.) / За заг. ред. Гуцаленко Л.В. Київ: НУБіП України, 2023., 332 с.

*Збірник підготовлено за загальною редакцією завідувача кафедри обліку та оподаткування, д.е.н., професора Гуцаленко Л.В.*

Рекомендовано до друку кафедрою обліку та оподаткування НУБіП України  
(протокол № 9 від 10 квітня 2023 р.)

Збірник містить матеріали VII Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції «Облік, оподаткування, контроль та аналіз: виклики та загрози в умовах воєнного стану», з глибокого вивчення сучасних проблем обліку, оподаткування, контролю та аналізу й визначення пріоритетних аспектів подальшого розвитку науки.

Відповідальність за достовірність та якість  
поданого матеріалу несуть учасники конференції

© Колектив авторів, 2023  
© НУБіП України, 2023

**Секція І. Облік і фінансова звітність: виклики в умовах воєнного стану**

<b>Альошин В. Є., Гуцаленко Л.В. ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРОБІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>11</b>
<b>Блінська Д.С., Кірданов М.Г. ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ: ВИКЛИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>14</b>
<b>Богуцький В.І., Сливінська О.Б. ГРОШОВІ КОШТИ В СИСТЕМІ ОБЛІКУ.....</b>	<b>16</b>
<b>Бойко Д., Коваль Н.І. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....</b>	<b>18</b>
<b>Бондар В.І., Гуренко Т.О. СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА У ВОЄННИЙ ЧАС.....</b>	<b>21</b>
<b>Вівчар М.Б., Гуцаленко Л. В. ВПЛИВ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ОПТИМІЗАЦІЮ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА... </b>	<b>25</b>
<b>Ворожбит І.Р., Слесар Т.М. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ.....</b>	<b>27</b>
<b>Гавриленко О.О., Калюга Є.В. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ.....</b>	<b>29</b>
<b>Гаврилишин А.В., Миськів Л.П. ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ВОЄННИХ ДІЙ.....</b>	<b>32</b>
<b>Галянт А.М., Піхняк Т.А. ДОХОДИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА НИХ.....</b>	<b>34</b>
<b>Глотова М.А., Гуцаленко Л.В. МЕТОДИ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА РЕАЛІЇ.....</b>	<b>38</b>
<b>Горбонос В.Д., Миськів Л.П. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ КОШТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....</b>	<b>41</b>
<b>Гордієнко В.В., Гуріна Н. В. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СУДЖЕННЯ У СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....</b>	<b>43</b>
<b>Гречко А.В., Колеснікова О.М. ОБЛІК ФОРМУВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР.....</b>	<b>46</b>
<b>Грицюк І.Г., Коршикова Р.С. ОБЛІК БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>48</b>
<b>Грушковська А.В., Лежненко Л.І. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>51</b>
<b>Гурін Д.П., Занько Б.М. ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА ВІДПОВІДНО ДО НП(С)БО 15 «ДОХІД» ТА МСФЗ (IFRS) 15 «ДОХОДИ ЗА ДОГОВОРАМИ З КЛІЄНТАМИ».....</b>	<b>54</b>
<b>Давиденко В. О., Слесар Т.М. ОБЛІК ВИКОРИСТАННЯ ВЕКСЕЛІВ ПРИ</b>	

ЗДІЙСНЕННІ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ.....	58
<b>Деркач О.В., Правдюк Н.Л. СУТНІСТЬ ТА КЛЮЧОВІ ЗАВДАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ.....</b>	<b>61</b>
<b>Єфімчук А.О., Куць Т.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ОСНОВНІ ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ.....</b>	<b>63</b>
<b>Задорожнюк О.А., Правдюк Н.Л. СУТНІСТЬ ТА МЕТА РОЗРАХУНКІВ В ОБЛІКОВІЙ ПРАКТИЦІ.....</b>	<b>65</b>
<b>Заєць О.О., Мулик Т.О. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК СКЛАДОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....</b>	<b>69</b>
<b>Зузанська В.А., Замула І.В. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ .....</b>	<b>72</b>
<b>Іскоростенська В.О., Черненко Л.Б. ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ ТА ОПЛАТА ПРАЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>75</b>
<b>Карасюк В.С., Ганяйло О.М. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ОРЕНДОВАНИХ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....</b>	<b>78</b>
<b>Колодій В.А., Правдюк Н.Л. СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ БЮДЖЕТУВАННЯ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ.....</b>	<b>81</b>
<b>Конофольська А.А., Бурдик О.Ю. ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА ОБЛІК І ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ.....</b>	<b>83</b>
<b>Кривокульський А.С., Стемковська І.В. ОБЛІК В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ.....</b>	<b>86</b>
<b>Куделя Я.Р., Дерев'янку С.І. ОБЛІК ЗАПАСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</b>	
<b>Кузьменко Д.В., Дерев'янку С.І. ОБЛІК І ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ.....</b>	<b>88</b>
<b>Кулик Ю.О., Музиченко Т.О. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ВИХОДУ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЩОДО ЇЇ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ.....</b>	<b>94</b>
<b>Лавринович Д.І., Миськів Л.П. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ.....</b>	<b>97</b>
<b>Лазаренко М. А., Шевчук К.В. УПРАВЛІННЯ КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....</b>	<b>99</b>
<b>Лісіков Є.П., Мельянюкова Л.В. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЛАТИ ПРАЦІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....</b>	<b>102</b>
<b>Мазур О.І., Боднар О.В. ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ДОХОДІВ.....</b>	<b>105</b>

<b>Матюх С.О., Музиченко А.О. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ПОТОЧНИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ НИМИ.....</b>	<b>107</b>
<b>Микосянчик Ю.Ю., Кузик Н.П. ВІДОБРАЖЕННЯ У ЗВІТНОСТІ РОЗРАХУНКІВ З ЄСВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>109</b>
<b>Мовчановська О.М., Коваль Н.І. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАННЯ ТА ОЦІНКИ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА.....</b>	<b>112</b>
<b>Морозюк Б. О., Кузик Н.П. ВИПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>115</b>
<b>Мошкун К.В., Чухліб А.В. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО СЕКТОРУ.....</b>	<b>118</b>
<b>Никитенко Ю. М., Гуцаленко Л. В. ВПЛИВ РЕЗУЛЬТАТІВ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ НА ДОСТОВІРНІСТЬ ЗВІТНОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....</b>	<b>121</b>
<b>Ожаровська Д.П., Правдюк Н.Л. КАЛЬКУЛЯЦІЯ: СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ.....</b>	<b>124</b>
<b>Осіпчук Д.С. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДЕРЖАВНІ ГРАНТИ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ЗА МСФЗ.....</b>	<b>126</b>
<b>Патейчук Т.А., Дерев'янюк С.І. ОСОБЛИВОСТІ ГРОШОВО-РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>129</b>
<b>Пащук Ю.С., Мулик Т.О. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ЧАСТИНІ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА БІОЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР.....</b>	<b>132</b>
<b>Петренко І.М., Прокопова О.М. ОБЛІК ТА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ: ВПЛИВ ВІЙНИ.....</b>	<b>135</b>
<b>Пилипенко В.А. Ганяйло О.М. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ: ВИКЛИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>138</b>
<b>Пляс А. М., Шара Є.Ю. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ.....</b>	<b>141</b>
<b>Подран А.В., Новіченко Л.С. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ГЕНЕРУВАННЯ ТА ПРОДАЖУ СОНЯЧНОЇ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ.....</b>	<b>144</b>
<b>Пятачук А.С., Лугова О.І. ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....</b>	<b>146</b>
<b>Рябцун С.Ю., Талько Т.В. ПЕРЕВАГИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО АУТСОРСИНГУ.....</b>	<b>149</b>
<b>Саварин І.Б., Грицай О.І. МЕТОДИ ВЕДЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....</b>	<b>152</b>
<b>Савченко Н.Л., Боярова О.А. ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОВЕДЕННЯ</b>	

РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ ЗА ТОВАРИ КРИТИЧНОГО ІМПОРТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	154
Семенюк Ю.Р., Колісник О.П. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ.....	159
Скульська А.О., Правдюк Н.Л. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ: СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ.....	162
Соляник Д.О., Слесар Т.М. ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ ТА ОЦІНКИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ .....	164
Судак К.О., Шара Є.Ю. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ.....	167
Тинькевич Д.М., Мельянюкова Л.В. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ ЗА МІСЦЕВИМИ ПОДАТКАМИ І ЗБОРАМИ.....	170
Тихоненко Я.Л., Ганяйло О.М. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	172
Тітаренко А.В., Потривасва Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	175
Торохтій М.А., Гуренко Т.О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ.....	178
Чорновол В.Р., Дерев'янюк С.І. ОСОБЛИВОСТІ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	181
Шевчук Т.О., Матвійчук Л.А. ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	183
Щербініна С.О., Правдюк Н.Л. ОЦІНКА АКТИВІВ: СУТНІСТЬ ТА БАЗИ ОЦІНЮВАННЯ.....	186
Ярошенко А., Єремян О. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ З НАДАННЯ ПОСЛУГ В ІТ-КОМПАНІЯХ.....	188
Yatsenko K., Syrtseva S. ARRANGEMENT OF BOMB SHELTERS AT ENTERPRISES OF UKRAINE: ACCOUNTING AND TAXATION.....	191

**Секція 2. Оподаткування діяльності суб'єктів господарювання в умовах реалізації інтеграційних стратегій**

Безпечна Р.К., Іванова С.М. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ПДВ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	196
Бондар Т. Г., Конончук О. М. ВІЙСЬКОВИЙ ЗБІР У 2023 РОЦІ.....	198
Колодюк О. П., Конончук О. М. ОБЛІК ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	201

<b>Корощенко М.Г., Кучеркова С.О. АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ.....</b>	<b>204</b>
<b>Кравченко М.С., Ганяйло О.М. ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ОТРИМАНИХ ЗА КОРДОНОМ.....</b>	<b>207</b>
<b>Лашук Т. Р., Піхняк Т. А. ПОРІВНЯННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.....</b>	<b>209</b>
<b>Назарчук В.І., Гузь М.М. ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>212</b>
<b>Слива А.В., Лопатовський В.Г. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ.....</b>	<b>214</b>
<b>Солярчик М.Р., Габор В.С. ОРГАНІЗАЦІЯ СПРАВЛЯННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....</b>	<b>217</b>

**Секція 3. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою в контексті глобальних викликів**

<b>Герасимчук К.В., Мулик Т.О. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....</b>	<b>220</b>
<b>Головань К.В., Мулик Т.О. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯМ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДПРИЄМСТВ.....</b>	<b>223</b>
<b>Жовта Н.А., Дубініна М.В. ОЦІНКА ПОСТАЧАЛЬНИКІВ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКУПІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....</b>	<b>225</b>
<b>Коваленко А.В., Вишневська О.М. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ В АГРАРНІЙ СФЕРІ.....</b>	<b>227</b>
<b>Ковальчук К.О., Куць Т.В. АНАЛІЗ ВИТРАТ НА СОЦІАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....</b>	<b>230</b>
<b>Кондаревич І.Б., Куць Т.В. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....</b>	<b>233</b>
<b>Кривошея В.В., Тютюнник Ю.М. БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ.....</b>	<b>235</b>
<b>Кузьміна В.О., Грилицька А.В. СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА ГЛОБАЛЬНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ.....</b>	<b>238</b>
<b>Срібна О.Г., Тютюнник Ю.М. ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОФІРМОВОГО</b>	

ПЛАНУВАННЯ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	241
<b>Цимбал А.І., Дроботя Я.А. РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....</b>	<b>244</b>
<b>Шейко К. В., Коваль Н.І. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ.....</b>	<b>246</b>

**Секція 4. ІТ-модернізація бухгалтерського обліку, оподаткування, контролю і аналізу**

<b>Васьківська С.О., Прокопова О.М. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЗАСІБ ПРОТИДІЇ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....</b>	<b>249</b>
<b>Вовк В.В., Кучеренко Т.Є. НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....</b>	<b>252</b>
<b>Делейчук З. М., Гуцаленко Л. В. ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ.....</b>	<b>255</b>
<b>Зубаха М. В. DIGITAL-ІННОВАЦІЇ В ПРАКТИЦІ АУДИТУ ПІДПРИЄМСТВ СУСПІЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ .....</b>	<b>258</b>
<b>Іщенко Н.В., Тітаренко А.В., Гуцаленко Л.В. СУТНІСТЬ ГУДВІЛУ НА ІТ-ПІДПРИЄМСТВІ.....</b>	<b>261</b>
<b>Москаленко Я.О., Дубініна М.В. РИЗИКИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ОПЕРАЦІЙ З ГОТІВКОЮ ТА ЕЛЕКТРОННИМИ ГРОШАМИ.....</b>	<b>264</b>
<b>Недбайло І.І., Потриваєва Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОМАТИЗОВАНОЇ ПРОГРАМИ «ДЕБЕТ ПЛЮС» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>266</b>
<b>Прокопів Ю.О., Бурлан С.А. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>269</b>
<b>Случак В.О. РОЛЬ ХМАРНИХ СХОВИЩ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ДАНИХ.....</b>	<b>272</b>
<b>Татоян К.В., Гурська Л.Л. МІНІМІЗАЦІЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ АГРОСЕКТОРА УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....</b>	<b>274</b>
<b>Федоренко В.О., Миськів Л.П. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ОБРОБКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ.....</b>	<b>277</b>
<b>Яременко Є.Р., Сахно Л.А. АУДИТ ІТ-ІНФРАСТРУКТУРИ.....</b>	<b>279</b>
<b>Яроцька К. М., Кучмійова Т. С. РОЗВИТОК ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ.....</b>	<b>282</b>

**Секція 5. Контроль діяльності суб'єктів господарювання в умовах кризових явищ**

<b>Антонюкова Л.В., Лопатовська О.О. ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....</b>	<b>285</b>
<b>Гарапко М.М., Грубінка І.І. АУДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ВИМОГИ ДО НЕЇ.....</b>	<b>288</b>
<b>Герасимчук Ю.В., Лайчук С.М. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПОДАТКОВОГО АУДИТУ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ .....</b>	<b>291</b>
<b>Гончарова Д.І., Іванова Н.А. ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОНТРОЛЮ ЗА ЕФЕКТИВНІСТЮ УПРАВЛІННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ.....</b>	<b>293</b>
<b>Грищук Г.В., Калюга Є.В. ПОРІВНЯННЯ ХАРАКТЕРИСТИК КОНТРОЛЮ ТА АУДИТУ .....</b>	<b>294</b>
<b>Драганова В.С., Чебан Ю.Ю. ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ПОМИЛКАМ ТА ШАХРАЙСТВУ.....</b>	<b>297</b>
<b>Кучерук А.В., Мельянкova Л.В. КОНТРОЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ.....</b>	<b>300</b>
<b>Кучерук А.В., Піхняк Т.А. БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВА: МЕХАНІЗМИ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ.....</b>	<b>303</b>
<b>Лебедько А.В. Кузик Н.П. АУДИТ ФІНАНСОВО-РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....</b>	<b>306</b>
<b>Лященко Я.Ф., Грубінка І.І. ОРГАНИ ДЕРЖАВОГО КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....</b>	<b>310</b>
<b>Митрофанова Ю.В., Чебан Ю.Ю. СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ ЗАКОНОДАВСТВА ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПРОЦЕДУР ЗАКУПІВЕЛЬ.....</b>	<b>312</b>
<b>Островська О.В., Лопатовська О.О. УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ.....</b>	<b>315</b>
<b>Поліщук А.І., Сирцева С.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....</b>	<b>318</b>
<b>Струкало А.С., Матвійчук Л. А. УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ КРИЗИ: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ.....</b>	<b>321</b>
<b>Терещенко А.Ю., Боярова О.А. КОНТРОЛЬ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА І ЙОГО РОЛЬ В УХВАЛЕННІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....</b>	<b>324</b>

<b>Хоменко А.А., Дробота Я.А. ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПІД ЧАС КРИЗИ.....</b>	<b>327</b>
<b>Ямчинська Л.В. Кузик Н.П. ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗБЕРЕЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ.....</b>	<b>329</b>

сільськогосподарської продукції у відповідності з новими тенденціями. Щоб підприємство залишалося конкурентоспроможним, його управлінці повинні проводити періодичний аналіз господарської діяльності. Особливо у частині обліку витрат, адже саме цей елемент облікового процесу формує собівартість виготовленої сільськогосподарської продукції. А вона, як відомо, тісно пов'язана з прибутком.

**Список використаних джерел:**

1. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджений Міністерством аграрної політики України від 18 травня 2001 року № 132: / [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01/page>
2. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: підручник для студентів. Житомир, 2005. 327 с.
3. Карпенко О.В. Неповна собівартість: теорія і практика обліку, аналізу, контролю: монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. 241 с

УДК 657.422.1

**ОБЛІК БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УМОВАХ  
ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ**

**Грицюк І.Г.**

*студентка 4 курсу, групи ОО-401  
спеціальність «Облік і оподаткування»*

**Науковий керівник: Коршикова Р.С.**

*к.е.н., доцент*

*Київський національний економічний університет*

*імені Вадима Гетьмана*

*м. Київ*

Сьогодні майже кожне підприємство може обрати для себе зручний спосіб здійснення операцій з використання грошових коштів, а саме готівковий або безготівковий розрахунок. І більшість обирає другий варіант, оскільки це не тільки просто, зручно та безпечно, але є також прямою вимогою чинного законодавства.

Безготівкові розрахунки – це платежі, які передбачають здійснення переказу певної суми коштів з рахунку платника на рахунок одержувача [2]. Отже, вони можуть відбуватися лише за умови наявних рахунків, відкритих в уповноважених банківських установах. Слід зазначити, що основною перевагою безготівкових розрахунків можна вважати акумулювання грошової маси в банках, що дає можливість підприємству управляти своїми коштами та контролювати їх цільове використання.

Проте введення в лютому 2022 року на території України воєнного стану фактично стало одним із найбільших викликів банківській системі нашої держави, оскільки можливості проведення майже усіх видів безготівкових розрахунків як для громадян, так і для юридичних осіб були суттєво обмежені.

Для розв'язання цієї проблеми та забезпечення стабільного функціонування банківської системи Правління Національного банку України в лютому 2022 року екстрено видало Постанову про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану. Цей документ мав вирішити низку завдань, зокрема:

- забезпечення безперебійної роботи відділень банків;
- здійснення без обмежень безготівкових розрахунків;
- забезпечення банкоматів готівкою на постійній основі;
- створення можливості зняття готівки фізичними особами в обсязі до 100 тисяч гривень зі своїх рахунків;
- фіксування офіційного курсу та інше [3].

Також слід зазначити, що уряд та банки закликали всіх фізичних та юридичних осіб надати перевагу використанню саме безготівкових розрахунків, що серед іншого диктувалося нагальною потребою підвищення безпеки всіх громадян України.

Чинні нормативно-правові акти передбачають, що підприємства можуть використовувати різні платіжні інструменти для здійснення безготівкових

розрахунків, а саме: платіжне доручення, платіжну вимогу-доручення, чек, акредитив, платіжні картки тощо [2].

Досліджуючи кожну із форм безготівкових розрахунків, можна стверджувати, що платіжне доручення є одним із найпоширеніших та найзручніших платіжних інструментів. Він передбачає письмове доручення платника до свого обслуговуючого банку стосовно списання вказаної суми коштів зі свого рахунку та перерахування її на рахунок отримувача.

Проте, як показав аналіз економічної літератури, найбільш актуальним в умовах воєнного стану став розрахунок саме платіжними картками. Для реалізації зазначеного способу безготівкових розрахунків банківськими установами відкриваються карткові рахунки, розпорядження яким може здійснюватися за допомогою банківських й платіжних карток.

Відповідно до статистичних даних НБУ кількість операцій з використанням платіжних карток з травня по грудень 2022 року становила 5 599,2 млн штук, а їхня загальна сума – 5 058,2 млрд гривень. Це на 1,4% за кількістю та на 40,5% за сумою більше, ніж за аналогічний період 2021 року [1].

Крім того, в Україні та за кордоном з травня по грудень 2022 року було здійснено 5 194,4 млн безготівкових операцій на суму 3 443,9 млрд гривень. Це більше на 4,1% за кількістю та на 56,9% за сумою порівняно з таким самим періодом у 2021 році [1].

Також багато банків у березні 2022 року запровадили багато пільги для своїх клієнтів, як, наприклад, зменшення або навіть скасування комісії на проведення безготівкових розрахунків.

Отже, в умовах воєнного стану завдяки злагодженій роботі регулятора та банків банківська система нашої країни функціонує досить стабільно та забезпечує безперервну роботу фінансових установ, що своєю чергою дає можливість безперешкодно здійснювати безготівкові розрахунки.

Відповідно до принципів безперервності та послідовності будь-яка господарська операція підприємства повинна бути вчасно відображена у

бухгалтерському обліку. Таким чином, більшість аудиторів, бухгалтерів та спеціалістів з обліку, радять завжди, і навіть в умовах воєнного стану, за можливості здійснювати документування та відображення всіх операції в обліку. Це також стосується і безготівкових розрахунків підприємства.

**Список використаних джерел:**

1. Воєнний рік: безготівкові операції – у пріоритеті в українців. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/voennyi-rik-bezgotivkovi-operatsiyi--u-prioriteti-v-ukrayintsiv> (дата звернення: 15.03.2023).

2. Закон України «Про платіжні послуги» від 30.06.2021 №1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (дата звернення: 15.03.2023).

3. Постанова Правління Національного банку України «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» від 24.03.2022 №18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018500-22#Text> (дата звернення: 16.03.2023).

УДК 657.1

**РОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ В  
УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

**Грушковська А.В.**

*студентка 4 курсу, 1 групи  
спеціальності «Облік і оподаткування»*

**Науковий керівник: Лежненко Л.І.**

*к.е.н., доцент*

*Київський національний економічний університет*

*імені Вадима Гетьмана*

*м. Київ*

Війна є складною ситуацією, яка може суттєво впливати на економіку країни. У таких умовах можуть виникати проблеми з обліком дебіторської заборгованості, що можуть призвести до серйозних фінансових труднощів для бізнесу.

Політика управління дебіторською заборгованістю є частиною загальної політики компанії з управління оборотними активами. Ця стаття балансу впливає на інші сфери діяльності компанії. На практиці основні причини виникнення боргів полягають в тому, що на етапі підписання контрактів українські компанії